

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΔΟΣΙΟΥ
ΕΔΑΦΗΖΑΝΤΟ
ΑΛΕΞ. ΔΟΣΙΟΣ ΕΛΕΝΗ ΓΡΙΒΑ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΧΥΜΕΡΣ.

A, 5 ΠΡΔ
4 φόντς

ΦΡΟΝΙΜΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Ἔτος Α΄.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ 1875.

Φυλ. Θ΄.

Ο ΑΛΦΙΕΡΗΣ

Κατὰ τὸν ΒΙΛΛΕΜΑΙΝ.

(Συνέχεια. — Ἴδε Φυλ. Η΄.)

Τὸ δὲ περὶ πνεύματος βιβλίον τοῦ Helvetius βαθείαν ἄμα καὶ λυπηράν μοι ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν. Ἀλλὰ δι' ἐμὲ τὸ βιβλίον τῶν βιβλίων, διὰ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ ὁποίου διήλθον τὸν χειμῶνα ἀληθῶς γηθόσυνος καὶ εὐτυχής, ἦν τοῦ Πλουτάρχου οἱ Παράλληλοι βίοι, τινὰς τῶν ὁποίων, ὡς τὸν τοῦ Τιμολέοντος, τοῦ Καίσαρος, τοῦ Βρούτου, τοῦ Πελοπίδα καὶ τοῦ Κάτωνος τετράκις καὶ πεντάκις ἀνέγων, μὲ τόσῃ παραφορὰν θυμοῦ, δακρύων καὶ λύσεως, ὥστε ἂν τις μὲ ἤκουεν ἐκ τοῦ πλησίον δωματίου βε-

βαίως ὡς παράφρονα ἤθελε μὲ ἐκλάβει.

Ἀναγινώσκων τὰς μεγάλας πράξεις τῶν μεγάλων ἐκείνων ἀνδρῶν (ὅπως ἐκτὸς συνεχῶς ἐμαυτοῦ) ἐκτύπων τοὺς πόδας καὶ δάκρυα ὀδύνης καὶ λύσεως ἀνέβλιζον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν μου, σκεπτομένου ὅτι ἐγεννήθην ἐν Πεδεμοντίῳ, εἰς κράτος ὅπου οὐ μόνον δὲν ἠδύνατο μέγα τι καὶ γενναῖον νὰ διαπράξῃ τις, ἀλλ' οὐδὲ ἀβλαβῶς τοιοῦτόν τι νὰ σκεφθῇ.

Ἴδου πῶς ἐχρονότριβεν ἐπὶ ματαίῳ, καὶ τοι ἔχων ἐν ἑαυτῷ τοιαύτην ἐστίαν ζέσεως καὶ ἐνθουσιασμοῦ καταφλέγοντος αὐτόν. Μετὰ δὲ τὸν χειμῶνα τοῦτον, τὸν ὁποῖον διήλθε σπουδάζων καὶ μελετῶν, καὶ τὰς αὐτὰς αἰσθανόμενος παραφορὰς διὰ τὸν Πλούταρχον, τὰς ὁποίας ἠσθάνθη ἔτι νεώτερος ὁ Ῥουσσῶ, ὁ Ἀλφιέρης ἀηδιάσας καὶ πάλιν τὸ Του-

ρίνον αναχωρεί και αρχίζει εκ νέου τὰς ἐκδρομάς του, νῦν ὅμως σκοπεύων νὰ μὴ κάμη μικρὸν ταξείδιον. Ἀρχεται ἐκ τῆς Γερμανίας, διατρέχει τὴν Πρωσσίαν, τὴν Δανίαν, τὴν Σουηδίαν, τὴν Ῥωσσίαν καὶ διὰ τῆς Πρωσσίας πάλιν καὶ τῆς Ὀλλανδίας ἐπιστρέφων, μεταβαίνει εἰς τὴν Ἀγγλίαν, Γαλλίαν, Ἰσπανίαν καὶ Πορτογαλίαν, καὶ τέλος μετὰ δεκαοκτάμηνον πρὸς βορρᾶν καὶ νότον τῆς Εὐρώπης ἐκδρομὴν, διελθὼν χωρὶς νὰ ἴδῃ εἴκοσι χώρας αὐτῆς, ἐπανέρχεται εἰς Τουρίνον.

Τὸ δὲ ταξείδιον αὐτὸ κατὰ τὸ φαινόμενον ὑπῆρξεν ὡς καὶ τὰ προηγούμενα στεῖρον ὡς πρὸς τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν, διότι ταχεῖαι καὶ ἀσκοποὶ ἐκδρομαί, νεανικαὶ παραφοραὶ καὶ παραπτώσεις, ἀόριστος δὲ τις καὶ μελαγχολικὴ ζέσις ἀπησχόλησαν τὸν νοῦν τοῦ Ἀλφιέρη. — Μόλις, λέγει, ἀνιῶν ἐνίοτε ἐν τῇ ἀπραξίᾳ του ἐλάμβανεν ἀνὰ χεῖρας τόμον τινα τοῦ Montaigne τεθειμένον ἐν τῇ ἀμάξῃ καὶ ἀνεγίνωσκεν ἐνθεν κακεῖθεν σελίδας τινάς. Ἐν Δανίᾳ ἐν τούτοις ἀνεμνήσθη ὅτι ὑπάρχει γλῶσσα ἰταλικὴ καὶ ὅτι ἦτον Ἰταλός, καὶ ἤρχισεν ἀναγινώσκων τοὺς ποιητὰς τοῦ ἔθνους του, ὧν οὐχὶ ἄνευ δυσκολίας κατενόει τὸ καθαρόν καὶ κλασικὸν ὕφος. Παροτρυνθεὶς ὑπὸ τινος συμπολίτου του, ὃν εὔρεν ἐν τῇ Δανικῇ αὐλῇ, ἐν στιγμαῖς μοναξίας καὶ ἀνίας, ὅτε δὲν ἠδύνατο νὰ περιέρχεται ἐν ἐλκύθρῳ, ἀνεγίνωσκε στροφάς τινὰς τοῦ Πετράρχου ἢ τοῦ Τάσσου καὶ

ἤρχισεν αἰσθανόμενος συμπάθειάν τινα πρὸς τὸ ἔθνος του.

Τέλος ὅμως ἐπέστρεψε καὶ ἐγκατέστη ἐν Τουρίνῳ ὅσον ἦν δυνατόν νὰ σταθῇ ὁ Ἀλφιέρης. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ τοσοῦτον ἐνεργητικὸς καὶ ὀκνηρὸς ἐνταυτῷ, οὔτινος ὄλαι αἰ κλίσεις ἦσαν μανιώδεις, καὶ ὅστις ἐπιπτεν εἰς λήθαργον οὕτως εἰπεῖν ὁσάκις δὲν παρεφέρετο ὑπὸ οὐδενὸς πάθους σχεδὸν μανιακοῦ, ὁ Ἀλφιέρης, βαρυνθεὶς πλέον τὰ ταξείδια, ἐπιζητεῖ νέαν τινα καὶ ζωηρὰν ἐνασχόλησιν, τὴν σπουδὴν, τὴν δόξαν, καὶ οὐκ οἶδα κατὰ τίνα στιγμὴν ταραχῆς καὶ οἴστρου τοῦ ἐπέρχεται ἡ ἰδέα νὰ ποιήσῃ τραγωδίαν. Ἀρκούντως τὴν γαλλικὴν ἐπιστάμενος, ὀλίγιστα τὴν ἰταλικὴν, κάκιστα δὲ τὴν λατινικὴν, ὅσα δηλαδὴ εἶχε μάθει εἰς τὸ ἐκπαιδευτήριον, ἐπιχειρεῖ μὲ μόνας ταύτας τὰς προκαταρκτικὰς γνώσεις νὰ ποιήσῃ τραγωδίαν καὶ συλλαμβάνει τὸ πάθος καὶ τὴν ἐλπίδα νὰ δημιουργήσῃ τραγικὸν θέατρον τῇ Ἰταλίᾳ. — Καὶ εἰς μὲν τὰς περιηγήσεις πανταχοῦ, γαλλικὰ μόνον ἔργα ἀνέγνωσε καὶ Γάλλους μόνον εἰς τῆς Εὐρώπης ὅλης τὰ θέατρα εἶδεν, ἀλλὰ βεβαίως δὲν θὰ ἠγνόει τὰς τοῦ Μεταστασίου τραγωδίας τόσοσιν τότε περιβοήτους ἐν Ἰταλίᾳ. Καὶ αὐτὸν δὲ τὸν Μεταστάσιον εἶδε, καὶ ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασί του σημειοῖ τὸ γεγονός τοῦτο.

Εὐκολώτατα, λέγει, ἠδυνάμην νὰ πλησιάσω καὶ γνωρίσω τὸν περίφημον ποιητὴν Μεταστάσιον, ἀλλ' ἰδὼν ποτε αὐτὸν

ἐν τοῖς παραδείσοις τοῦ Schœubrunn νὰ κάμνη εἰς τὴν Μαρίαν Θηρεσίαν τὴν μικρὰν γονυκλισίαν τῆς ἐθιμοταξίας μὲ πρόσωπον τόσοσιν δουλικῶς εὐχαριστημένον καὶ κολακευτικόν, ὥστε ἐγὼ ὁ πλουταρχίζων, δι' οὐδὲν ἠθέλησα νὰ προσοικειωθῶ καὶ σχετισθῶ μούσαν τοιαύτην ἐνοικιαζομένην ἢ πωλουμένην εἰς τοὺς ἰσχυροὺς καὶ δεσπότας.

Οὔτε ὀρθὰ οὔτε ἀλήθειαν ἔλεγεν ὁ Ἀλφιέρης τοιαῦτα γράφων, διότι ἡ ἡγεμονίς ἢ γενομένη ἀξία, ὥστε λαὸς γενναῖος καὶ ἐλεύθερος, οἱ Οὐγγροὶ, νὰ ἀναπέμψωσιν ἐκ τῶν τάξεων των τὴν κραυγὴν ἐκείνην τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῆς ἀφοσιώσεως moriamur pro rege nostro Maria Theresia (*), ἠδύνατο κάλλιστα νὰ ἦναι ἀξίος, ὥστε, ποιητῆς Ἰταλός, ἔστω καὶ ὁ Μεταστάσιος, νὰ ὑποκλίνεται κατὰ τὴν διάβασίν τῆς. Οὐδόλως ὅθεν συμμερίζομαι τὴν ὀργὴν τοῦ Ἀλφιέρη, ἀλλ' ἡ σφριγῶσα καὶ νεάζουσα αὐτῆ φαντασία, στενοχωρημένη τόσοσιν ἐν Πεδεμοντίῳ, διατρέξασα τὴν Εὐρώπην σχεδὸν σύμπασαν, χωρὶς οὐδαμοῦ νὰ εὔρη ἀρκοῦσαν ἐλευθερίαν, βαρυνόμενη τὰ πάντα, ἐπὶ τοσοῦτον δὲν ὑπέφερε τὴν δουλείαν, ὥστε ἐθεώρει ὡς τυραννίαν αὐλικὴν τινα συνήθειαν. Ὅτε λοιπὸν ὁ Ἀλφιέρης θὰ θελήσῃ νὰ γίνῃ ποιητῆς, βεβαίως δὲν θὰ μιμηθῇ τὸν Μεταστάσιον, διότι μόνῃ ἢ γονυκλισίᾳ ἐκεί-

νῆ ἐν τοῖς παραδείσοις τοῦ Schœubrunn, ἦν πάντοτε ἔχει διὰ μνήμης, ἀρκεῖ νὰ τὸν ἀπομακρύνῃ παρασάγγας ὄλους ἀπὸ τοῦ αὐλικοῦ ποιητοῦ, καὶ νὰ καταστήσῃ τοὺς εἰς τοὺς τοσοῦτον τραχεῖς καὶ ἀξέστοις, ὅσον ἢ τοῦ Μεταστασίου μούσα εἶναι ἀπαλὴ καὶ μαλθακὴ.

Μῖσος λοιπὸν ἀσπονδον πνέων κατὰ παντὸς εἶδους τυραννίας καὶ δουλείας, ἐνθουσιῶν δὲ διὰ τὴν ἐλευθερίαν καὶ συνάμα ἀμαθῆς καὶ γαλλίζων ὁ Ἀλφιέρης ἀρχεται συγγράφων. Ματαίως πλὴν ὁμνυεῖ ὅτι δὲν θέλει νὰ μιμηθῇ τοὺς Γάλλους, μάτην θέλει, ἀφοῦ ἐπὶ πλεῖστον τοῦ βίου του ἦν Γάλλος, νὰ ἀπογαλλισθῇ καὶ ἀποπεδεμοντισθῇ, ὡς λέγει· ἡ σφραγὶς τῆς ἀπομιμήσεως ἐνυπάρχει ἀνεξάλειπτος ἐν ταῖς συνηθείαις τοῦ θεάτρου του, ἐν τῷ σχηματισμῷ τῶν τραγωδιῶν του· πανταχοῦ ἀνευρίσκομεν ἴχνη τοῦ γαλλικοῦ πνεύματος. Ἐν τῇ πρώτῃ ὅμως ταύτῃ ἐμπνεύσει, ἦν δὲν δύναται νὰ καταστρέψῃ, καὶ ἥς ἐποφελεῖται καὶ τοὶ ἀπαρνούμενος αὐτὴν, ἀναμιγνύει τὴν ἰδίαν αὐτοῦ εὐφυΐαν, τὸ πνεῦμα τῆς πατρίδος καὶ τῆς γλώσσης του. Διὰ προσπαθειῶν δὲ πρωτοφανῶν καὶ σπανιωτάτων ἀναλαμβάνει νὰ ποιήσῃ συνάμα καὶ τὰς σπουδὰς καὶ τὰς τραγωδίας του. Ἐνῶ λοιπὸν στιχοιουργεῖ καὶ ποιεῖ ἐκμανθάνει ἐνταυτῷ τὴν γλῶσσαν, τὴν στιχοιουργίαν, τὴν δραματοποιίαν καὶ ἀναγινώσκει ἅπαντας τοὺς ἐθνικοὺς τοῦ ποιητῆς. Μελετῶν μίαν ᾠδὴν τοῦ Δάντου, σχεδιάζει συγ-

(*) Ἀποθάνωμεν ὑπὲρ τῆς βασιλίσσης μας Μαρίας Θηρεσίας.

χρόνως μίαν πράξιν τῆς τραγωδίας του σπουδάζων τὰς λεπτότητας τῆς Τοσκανικῆς διαλέκτου ἐν τῇ καλητέρα καὶ, κατ' αὐτόν, τῇ ἐνοχλητικωτέρα γραμματικῇ τοῦ κόσμου, γυμνάζεται συνάμα νὰ ποιῇ ᾠδὰς.

Ὑπὸ τοιοῦτου λοιπὸν πάθους κατεχόμενος, ὅπερ ὁ ἴδιος λύσσαν τῆς σπουδῆς ὠνόμασεν, ὑπερνικᾷ ἐν ὀλίγῳ ἀπάσας τὰς δυσκολίας τῆς Ἰταλικῆς γλώσσης, καὶ γίνεται κάτοχος ὅλου αὐτῆς τοῦ πλούτου καὶ πληροῦται φιλολογίας καὶ ποιήσεως. — Ἐκ τῶν μελετῶν δὲ, τῶν ἀπομιμήσεων, τῶν ἰδιοτροπιῶν, τῶν παραφορῶν καὶ τῶν ἐμπνεύσεων του, ἀναθρώσκει τὸ ἰταλικὸν θεατρὸν του.

Τοῦ θεάτρου ὅμως τούτου ἵνα ἐννοήσωμεν κάλλιον τὸν χαρακτῆρα, πρέπει νὰ γνωρίσωμεν καλῶς τὸν βίον καὶ τὰ ἄλλα τοῦ Ἀλφιέρη συγγράμματα. Διότι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὁ τοσοῦτον ἀπεχθανόμενος τὸν ζυγὸν, ἐνετύπωσεν εἰς ἅπαντα αὐτοῦ τὰ συγγράμματα τὸ πάθος τὸ κινήσαν αὐτόν εἰς συγγραφὴν. Οὕτως, ἐνῶ ἕως τότε ἐν Ἰταλίᾳ περὶ ἔρωτος πάντοτε συνέγραψαν καὶ τὰς θρησκευτικὰς συγκινήσεις ἐξήμνησαν καταστήσαντες τὴν ποίησιν συμπλήρωμα, οὕτως εἶπεῖν, τῆς μουσικῆς, μουσικῆς νέας, ὁ Ἀλφιέρης θέλει νὰ καταστήσῃ τὴν ποίησιν ὄργανον καὶ κήρυκα τῆς ἐλευθερίας. Ἀλλὰ ποῦ θὰ τὴν κηρύξῃ τὴν ἐλευθερίαν ταύτην; Ἐν Ῥώμῃ; Βεβαίως ὄχι. Ἐν Νεαπόλει; Ἀλλ' ἡ ἐλευθερία τοῦ Ἀλφιέρη εἶναι πολὺ τολμηροτέρα,

πολὺ βιαιότερα τῆς θεωρητικῆς ἐλευθερίας ἐκείνης τῆς ὑπὸ τοῦ Filangieri εἰσαχθείσης ἐν τῇ Σικελικῇ αὐλῇ. Ἐν Μεδιολάνῳ; ἀλλ' ἡ Αὐστριακὴ κυβέρνησις δὲν θὰ τὴν ἀνείχετο. — Ἐν Πεδεμοντιῶ δὲ εἶδομεν ἤδη ὅτι ἦτον ἀτοπος καὶ ἐπιφοβος. Διὸ ἅμα ὡς ἡ τραγικὴ κλίσις τοῦ Ἀλφιέρη διετρανώθη, πρῶτον αὐτοῦ μέλημα ἦν νὰ ἀπαλλαγῇ τῆς πατρίδος του. Ἀποφασίσας νὰ ἦναι πρωτότυπος καὶ ἐλεύθερος, θέλει πρὸ παντός νὰ ἀποφύγῃ τὴν γαλλικὴν φιλολογίαν καὶ τὴν πεδεμοντικὴν τυραννίαν.

Πρῶται πρὸς τὴν τοιαύτην ἀπελευθέρωσιν ἀπόπειραι ὑπῆρξαν ταξείδια τινὰ εἰς τὴν εὐδαίμονα Τοσκάνην. Ἔστιν ὅτε ὁ Ἀλφιέρης διενοήθη τὰ ἐγκαταστῆ ἐν Ὁλλανδίᾳ ἢ Λονδίῳ, ὅπου ἤρρασκετο διὰ τὴν ἐλευθερίαν των, ἀλλὰ τὸ κλίμα των τὸ ἀποτροπιάζετο, διότι ἡ ποιητικὴ αὐτῆ καρδιά ἐὰν ἦτον εὐδαίμων ὑπὸ τοῦς ἐλευθέρους θεσμοὺς τῆς Ἀγγλίας, ἐδεῖτο ὅμως τῆς ἐμπνεύσεως τοῦ ἰταλικοῦ ἡλίου. (ἀκολουθεῖ.)

ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ.

ΔΡΑΜΑ Εἰς ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ.

(Συνέχεια. — Ἰδε Φυλ. Η'.)

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ.

ΣΚΗΝΗ Α'.

(Ἡ σκηνὴ παριστᾷ δένδρον φυτόν παραθαλάσσιον ὁδόν. Ὁ Οὐάλτερ βρακένδυτος καὶ ἄλ-

λοιωμένος ὡσεὶ νὰ περιεπλανήθη ἐφ' ἱκανὸν χρόνον ἐν ταλαιπωρίαις καὶ δυστυχίμασι.)

Θεέ μου! διατὶ νὰ μὲ καταδικάσῃς νὰ πλανῶμαι ἐπὶ τοῦ ἀτελευτήτου τούτου κόσμου καὶ εἰς πᾶν βῆμα μου ν' ἀπαντῶ βάραθρον δυστυχιῶν καὶ νέας ταλαιπωρίας;... Θεέ μου! σὺ εἶσαι ὁ ὑπαγορεύων τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἀπὸ τῶν κακῶν πράξεων ἀποχὴν, διατὶ λοιπὸν ν' ἀφίνης τὰ πτωχὰ πλάσματά σου νὰ παραβαίνωσι τὰς διατάξεις σου ταύτας ἕνεκεν τῆς σκληρᾶς ἀνάγκης ἐν ἣ τὰ ἐγκαταλίπει;..... Ὅποῖαι εὐδαίμονες ἡμέραι παρῆλθον ἀνεπιστρεπτεῖ δι' ἐμέ! Πῶς ὡς ἄνη συνεκυλίσθησαν εἰς τὰ ρεύματα τοῦ χρόνου!... Πῶς εἰς τὸν ὠκεάνειον τάφον ἐνὸς ἀκατανοήτου..... ἐπνίγησαν!..... Ὡ ἀναμνήσεις ἐπιφέρουσαι τὸν μαρασμὸν τοῦ βίου μου, πνιγεῖτε καὶ σεῖς εἰς τῆς λήθης τὸ πέλαγος!..... Πλὴν τί λέγω; πῶς νὰ λησμονήσω τὸ ὠραῖον παρελθόν, τὴν εὐτυχίαν, τοὺς φίλους; πῶς νὰ ἀπομακρυνθῶ τῆς ὠραίας μου πατρίδος;..... πῶς! φίλους, πατρίδα; Ὡ! δυστυχῆς, ἄθλιος!.... δι' ἐμέ οἱ φίλοι ἐχάθησαν, πατρίδα πλέον δὲν ἔχω, λιμένα ἐλπίδος ἐν τῷ μέλλοντι δὲν βλέπω ὁ ἥλιος τῆς εὐτυχίας ἔδυσσε διὰ παντός δι' ἐμέ!..... Ὁ ἔρωσ μου, ὦ! ἰδοὺ ἡ μεγίστη τῶν συμφορῶν μου! ὁ ἔρωσ, ὁ βασιλεὺς οὗτος τῶν ψυχῶν, ἐχάθη δι' ἐμέ, ὡς τὰ πνεύματα ἐν τῷ κενῷ. Ἐν τῷ μέλλοντι ὅσα μαῦρα ἔτη ζήσω πικρίας καὶ θλίψεις θὰ μὲ ποτίζῃ ἡ κακὴ μου μοῖρα. Στερούμενος ἄρτου θέλω κρούει τὰς θύρας τῶν πλουσίων ζητῶν τὰ περισσεύματα τοῦ δειπνοῦ των. πλὴν οὐδενὸς ἡ θύρα θ' ἀνοίγηται πάντες θὰ κωφεύωσιν εἰς τοὺς θρήνους μου. Ὁ πλοῦτος χαλᾷ τὸ ἀκουστικὸν ὄργανον!... Μὲ στεναγμούς καὶ δάκρυα θὰ βαδίζω ἀενάως, οὐδενὸς

πλὴν τὴν καρδίαν θὰ συγκινῶ, οὐδενὸς τὴν καρδίαν θὰ ἐλκῶ! Οἱ ἀκούοντές με παραραπονούμενον θὰ γελῶσιν. Εἰς ἕκαστον στεναγμὸν μου θ' ἀνταποκρίνονται ἐμπαικτικῶς, καὶ τὴν εὐσπλαγχτίαν ζητῶν, λακτίσματα θ' ἀπολαμβάνω!.... Ὡ νεκροθάπτα χρόνε!... τοῦ εἶσθε ὠραῖαι τῆς εὐτυχίας ἡμέραι, ἡμέραι γλυκύταται;... παρήλατε! ἐτάφητε εἰς τοῦ παρελθόντος τὴν ἄβυσσον, συμπαράσούρασαι ἐκεῖ καὶ τὸν καλὸν μου ἀστερισμὸν! Ἐν τῷ δάσει τῆς παρελθούσης ζωῆς ἔθαλλον ὡς ἄνθος* πλὴν ὡς ἄνθος ἐμαράνθην ὁ ἄνεμος τῆς δυστυχίας μ' ἔρριψε χαμαὶ καὶ ἐποδοπατήθη σκληρῶς ὑπὸ τῆς ἰδίας ἀνοχοῦμου!... Τῆς σελήνης αὐτῆς, τότε, ὠραιότεραν ἐγὼ εἶχον ἐρωμένην, ἥτις μ' ἐν μόνον μειδιάματά της ἠδύνατο νὰ πνίξῃ πᾶσαν ἐπιβαρύνουσαν τὴν ψυχὴν μου θλίψιν* μὲ ἐν μόνον δάκρυ της ἠδύνατο νὰ σβέσῃ κάμινον ὀλόκληρον φλεγόμενην, ἐὰν τοιαύτην ἐνέκλειον τὰ στήθη μου. Πλὴν ἦτο γυνὴ καὶ ἐκείνη!... Ἀφοῦ ἐπὶ τῆς καρδίας μου τοῦ ἔρωτος τὸ βέλος ἐνέπηξε, μ' ἀφῆκε μὲ μόνην τὴν πληγὴν καὶ τὰς τερπνὰς ἀναμνήσεις* μ' ἐγκατέλειψε σκληρῶς καὶ μ' ἀφῆκε δι' ἐνθύμησιν πόνους μόνον καὶ στεναγμούς!... Εἰς τὸν θόλον τοῦ οὐρανοῦ οὐδεὶς πλέον ἀστὴρ δι' ἐμέ γελᾷ. Ἡ γῆ ἅπασα ἐστὶν ἐν μνήμα καὶ ἐγὼ τὸ θῦμα! Ὁ κόσμος μοὶ εἶναι ξένος, ὅλοι μὲ φεύγουν, ὅλοι μὲ μισοῦν. Ὅσάκις τὸ βλέμμα μου ἄλλου θνητοῦ τὸ βλέμμα συναντήσῃ, ταπεινοῦται, γρέφει πρὸς τὴν γῆν* καὶ ἐνῶ προσπαθῶ νὰ φύγω τὸ ταχύτερον — ἰδοὺ ὁ ἄφρων — ὀπισθὲν μου ἀντηχεῖ. Ὡ φρίκη!..... (μετὰ τινὰ σιωπὴν.) Ἰωάννα! ἐλεύσεταί στιγμὴ καθ' ἣν θὰ ἐκδικηθῶ!... Ὅταν σὲ πρωτοεἶδον ἐμεθύσθη ὑπὸ τοῦ μαγευτικοῦ κάλλους σου καὶ κατέστην αἰχμάλωτος τῶν θεληγῆτρων σου. Ἄ! διατὶ

νά μὴν ἀνακαλύψω τὰς παγίδας ἅς ὑπὸ τὸ μάγον βλέμμα σου ἔκρυπτες.... Μ' ἐφίλεις, σ' ἐφίλουν καὶ οὕτω ἡ δούλη ψυχὴ μου ἀπεκοιμάτο. Μοὶ ὠμίλεις καὶ ἐνόμιζον ὅτι εὐρισκόμην εἰς τὸν Παράδεισον ἐν μέσῳ Ἀγγέλων, ὧν σὺ ἐβασίλευες!.... (ἐν παραφορᾷ.) Διατὶ Πλάστα νὰ περιβάλλῃς ἐν δαιμόνιον τῆς κολάσεως μὲ μορφὴν ἀγγέλου; διατὶ Πλάστα μου... ὁποῖα σκοτοδινιάσις!... ὁποῖα ἀδυναμία!... τὰ γόνατά μου λύνονται... ὁ στόμαχός μου... οἱ πόδες μου... ἡ γλῶσσα, ἡ κεφαλὴ... (καταλαμβάνεται ὑπὸ μανίας.) ὦ Θεέ! θέλησις πλαστοουργέ! σὺ ὅστις μᾶς ρίπτεις ἐπὶ τῆς γῆς καὶ μᾶς ἀφίνεις, ἀμέριμος, νὰ κῦπτωμεν ὑπὸ τὸ βαρὺ μας πεπρωμένον! σὺ ὁ ἐγκαταλίπων τὸν ἀσθενῆ εἰς τοιοῦτον μυσαρὸν δεσποτισμὸν, κατάρματος ἔσο... κοιμάσαι ἀμέριμος καὶ εὐχαριστημένος ὅτι παρήγαγες, χωρὶς ὅμως νὰ φροντίξῃς καὶ νὰ συντηρήσῃς ἐμφυσᾶς ἡμῖν ψυχὴν νοήμονα καὶ ἀφίνεις νὰ τὴν σβύνη κατόπιν ἡ δυστυχία. ὦ! κατάρματος ἔσο καὶ σὺ καὶ ἡ κοιλία ἣτις μ' ἐβάστασε!... Πλὴν τί βλέπω; οἱ οὐρανοὶ ἀνοίγονται... τί ἀκούω... δὲν ἀπατῶμαι;... ὦ! ἔχι. Ἐστὶ πραγματικότης ἀστραπαί, βρονταὶ ἀντηχοῦσι... (γονυπετεῖ) Θεὲ παντοδύναμε! ὑπῆρξαν στιγμῆ καὶ καθ' ἃς παρασυρθεῖς πρόεβην εἰς βλασφημίας κατὰ τοῦ ἀγίου ὀνόματός σου· πλὴν μὴ δώσης προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους ἐνός ἄφρονος. Σὺ ὁ Μέγας θέλεις μὲ συγχωρήσει... ἡ συγγνώμη ἐστὶ σύμβολον τῶν μεγάλων. Ὑψίστε Θεὲ, δημιουργέ τῶν ἀπεράντων ἡπείρων, τῶν ἀπείρων θαλασσῶν, τοῦ σύμπαντος. Ἡμαρτον! ἡμαρτον! Μὴ θελήσεις νὰ κολάσῃς ὅσον ἀρμόζει αὐστηρῶς τὰ σφάλματά μου. Ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ ἀστερόεντος οὐρανοῦ θρόνου σου ῥίψε ἐν βλέμμα εὐμενὲς ἐπ' ἐμοῦ καὶ εὐσπλαγχνίσθητι ἐν πλάσμα τὰ μάλα ἁμαρ-

τῆσαν!.... Ἥλιε! Σελήνη! ἀστέρες! σεῖς οἱ τόσον εὐσεβῶς τὰς διατάξεις τοῦ δημιουργοῦ ἐκπληροῦντες, συνηγορήσατε ὑπὲρ ἐμοῦ... Εἰς τοὺς εὐπειθεῖς ὑπέρβητας χορηγεῖ πάντοτε χάριτας ὁ Κύριός των. Εἶμαι ἄξιος, τὸ ὁμολογῶ, μαρτυρικῶν κολαστηρίων, διότι ἰδοὺ αἱ χεῖρες μου φέρουν ἔτι ἴχνη τοῦ πατρικοῦ αἵματος ὕπερ ἔχουσα. (ἀνίσταται.) Ἰδοὺ... ἰδέ... αἷμα (καταλαμβάνεται αἰθίς ὑπὸ τῆς μανίας), τὸ ἔδαφος πλημμυρεῖ αἵματος... αἷμα πατριόν... ἡ πληγὴ ῥέει... αἷμα ἀχνίζον... ὁποῖον βλέμμα!... Μή! μή! ἔχι, πάτερ μου· μὴ ἐπαναλαμβάνεις τὴν τρομερὰν κατάραν. Οἱμοὶ δὲν εἰσακούομαι... τὰ χεῖλη του κινοῦνται... κατρημένος!... Ἄχ! (πίπτει λειπόθυμος.)

ΣΚΗΝΗ Β΄.

ΘΑΛΑΜΟΣ ΤΗΣ ΙΩΑΝΝΑΣ.

ΙΩΑΝΝΑ.— Ὅποσα μεγάλα συμβάντα ἐν τὸς ὀλίγου χρόνου· μία γυνὴ αὐτόχειρ· εἰς πατὴρ νεκρὸς διὰ τῆς χειρὸς τοῦ υἱοῦ του· εἰς υἱὸς τέλος πλούσιος καὶ εὐτυχῆς, ἰδοὺ ἤδη πτωχὸς, πατροκτόνος, φυγὰς, ἄφρων· ναὶ ἄφρων!... Ὅταν ἔκτακτα συμβάντα, ἀγωνίαι καὶ καταστροφαὶ ἐπιπίπτουσιν αἰφνηδῶς μεταξὺ εὐδαίμονος βίου, αἱ ἀπροσδόκητοι ἐκείναι συγκινήσεις, αἱ πληγαὶ ἐκεῖναι τῆς εἰμαρμένης, διακόπτουσι τὸν ὕπνον τῆς ψυχῆς, ἣτις ἀνεπαύετο εἰς τὴν μονοτονίαν τῆς εὐτυχίας. Ἐν τούτοις ἡ δυστυχία ἣτις συμβαίνει κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, δὲν φαίνεται ἐκ τοῦ ὕπνου ἔγερσις, ἀλλ' ἀπλῶς ὄνειρον. Τὸν αἰετοπότε εὐτυχῆ ἡ ἀπελπισία ἐξιστᾷ ἡ αἰφνῆ διος δυστυχία ὁμοιάζει τῇ νάρκῃ· τὸ δὲ φοβερὸν φῶς, ὕπερ ἐξαίφνης πίπτει ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν μας, δὲν εἶναι παντάπασιν ἡ ἡμέρα. Οἱ ἄνθρωποι, τὰ πράγματα, τὰ συμβάντα,

διέρχονται τότε ἐνώπιον ἡμῶν μὲ φυσιογνωμίαν τρόπον τινὰ φανταστικὴν καὶ κινοῦνται ὡς ὄνειρον. Εἰς τὸν ὀρίζοντα τοῦ βίου μας τὸ πᾶν μεταβάλλεται· ἀτμοσφαῖρα καὶ σκηνογραφία. Ἀλλὰ πολὺς καιρὸς παρέρχεται πρὶν ἢ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν ἀπωλέσωσι τὸ εἶδος ἐκεῖνο τῆς φωτεινῆς εἰκόνας τῆς παρελθούσης εὐτυχίας, ἣτις παρεμβαλλομένη ἀδιαλείπτως μεταξὺ τοῦ εὐδαίμονος παρελθόντος καὶ τοῦ σκιεροῦ παρόντος, μεταβάλλει τὸ χρῶμα καὶ δίδει ψευδὲς τι εἰς τὴν πραγματικότητα. Τότε πᾶν ὅ,τι ὑπάρχει μᾶς φαίνεται ἀδύνατον καὶ παράλογον· μόλις πιστεύομεν εἰς τὴν ἰδίαν ἡμῶν ὑπαρξίν, ἐπειδὴ, μὴ εὐρίσκοντες μηδὲν πέραξ ἡμῶν ἐξ ὅσων συνίστων τὴν εὐδαίμονα ὑπαρξίν μας, δὲν ἐννοοῦμεν πῶς πάντα ταῦτα ἐξηφανίσθησαν χωρὶς νὰ μᾶς παρασύρωσι καὶ διατὶ ἐκ τῆς ζωῆς μας οὐδὲν ἐκτὸς ἡμῶν ἀπέμεινεν. Ἐὰν ἡ βιαία αὕτη κατάστασις τῆς ζωῆς παραταθῇ, χαλᾷ τὴν τοῦ λογικοῦ ἰσορροπίαν καὶ καθίσταται μανία· κατάστασις, ἴσως εὐτυχῆς, ἐν ἣ ἡ ζωὴ δὲν εἶναι πλέον διὰ τὸν δυστυχῆ εἰμὴ ὀπτασία ἣς τινος αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶναι τὰ φάσμα.

ΣΚΗΝΗ Γ΄.

(Οὐάλτερ προχωρῶν, ἀφοῦ ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἠκροᾶζετο τὸν μονόλογον τῆς Ἰωάννας.)

ΟΥΑΛΤΕΡ (εἰρωνικῶς). — Τὰ ὄνειρα εἰσὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ζωηρὰ δσάκις τὸ πνεῦμα τοῦ ὄνειρουμένου εἶναι ἀνήσυχον. Τὸ ἰδικόν σου ἐστὶν ὑπερμέτρως τεταραγμένον, ὥστε καὶ ἡ ὀπτασία σου θὰ εἶχε βεβαίως τὴν ἀνάλογον ζωηρότητα. Πλὴν ἡσύχασον, αἱ ὀπτασίαι εἰσὶ πάντοτε ὀπτασίαι...

ΙΩΑΝΝΑ (διακόπτουσα μετ' ἐκπλήξεως). — Πῶς! σεῖς ἐδῶ;...

ΟΥΑΛΤΕΡ.— Ἐγὼ ὁ ἴδιος ὡς βλέπεις. Μὴ ταραττεσαι λοιπὸν, ἀλλ' ἔσο ἡσυχος.

ΙΩΑΝΝΑ (ἐν ἀδημονίᾳ). Πλὴν, κύριε...

ΟΥΑΛΤΕΡ.— Σᾶς ἀνησυχεῖ ἡ ἀπροσδόκητος παρουσία μου;

ΙΩΑΝΝΑ.— Σᾶς ἐνόμιζον μακρὰν, φυγάδα, ἐξόριστον...

ΟΥΑΛΤΕΡ.— Καὶ οὐδέποτε πλέον δυνάμενον νὰ φθάσω μέχρις ἐδῶ, δὲν ἔχει οὕτω;

ΙΩΑΝΝΑ.— Ἐν τούτοις...

ΟΥΑΛΤΕΡ.— Ἐ! Κυρία, καθεὶς μὲ τὴν σειρὰν του.

ΙΩΑΝΝΑ (μετ' αὐστηρότητος). — Σᾶς παρακαλῶ νὰ μ' ἀφήσητε ἡσυχον· ἡ ὥρα παρέρχεται καὶ πλησιάζει ἡ στιγμή καθ' ἣν εἶμαι ὑποχρεομένη νὰ ἐξέλθω, ὥστε σᾶς παρακαλῶ νὰ ἀναχωρήσατε.

ΟΥΑΛΤΕΡ (ἐν παραφορᾷ).— Ὑπῆρξεν ἐποχὴ, μοχθηρὰ γυνὴ, καθ' ἣν δὲν προσεῖχες ποσῶς εἰς τοὺς ἥχους τοῦ ἔκκρημου, ἀλλ' ἐλησμόνεις πλησίον μου καὶ τὸν χρόνον καὶ τὰς θλίψεις. Τότε μίαν μόνην σκέψιν εἶχες, ἕνα μόνον πόθον καὶ τῶν δύο τούτων ὁ δημιουργὸς ἤμην ἐγὼ. Φεῦ! παρήλθον οἱ εὐδαίμονες ἐκεῖνοι χρόνοι! Τότε ἤμην ἀγαπητός· τὰ στήθη σου ἐνέκλειον πῦρ ὠραῖον, ὕπερ ἐφλόγιζε τὴν πάλλουσαν καρδίαν σου· πῦρ ἐρωτικόν, σβεσθὲν ἤδη...

ΙΩΑΝΝΑ (διακόπτουσα).— Κύριε!...

ΟΥΑΛΤΕΡ.— Σκληρὰ! ἐπέφερες τραῦμα ἀνίατον τῇ καρδίᾳ μου! τῶν τερπνῶν ὄνειρων μου τὴν κρήνην ἀπεξήρανες! δι' ἐσὲ ἤσθάνθη παλμοὺς ζηλοτυπίας, ἔρωτος καὶ πόθου, τοὺς ὁποίους οὐδεμία ζῶσα ψυχὴ μέχρι τοῦδε ἤσθάνθη καὶ οἵτινες μετετρέπησαν σήμερον εἰς παλμοὺς μίσους καὶ ἐκδικήσεως.

ΙΩΑΝΝΑ (εἰρωνικῶς). Κύριε, ταῦτα πάντα τὰ πάθη δύνασθε νὰ καταπνίξῃτε ἐν τῇ τύρ-

θη τοῦ μεγάλου κόσμου. Τρέξατε εἰς τὴν Εὐρώπην, εἰς τοὺς Παρισίους μάλιστα ἐκεῖ, θέλετε ἀνεύρει πλῆθος ὠραίων γυναικῶν καὶ διασκεδάσεις ἀπείρους. Κύριος οἶδεν ὅποια ἀξιοπεριέργα καὶ ἀξιοθαύμαστα πράγματα θέλετε συναντήσει, ἅτινα ἀναμφιβόλως θέλουσι.....

ΟΥΑΛΤΕΡ (διακόπτων).— Ἄκουσον, Ἰωάννα! τὴν γλῶσσαν αὐτὴν ἔπρεπε νὰ τὴν μεταχειρισθῆς πρὶν πληρώσῃς τὴν καρδίαν μου. Διὰ τῆς ψυχρᾶς ταύτης ἀδιαφορίας ἔπρεπε νὰ ὀπλισθῆς ἐξ ἀρχῆς, ὅτε τὸ πρῶτον συνηντήθημεν, ὅτε ἔτρεχες κατόπιν μου, ὅτε ἡ καρδία μου ἦτον ἐλευθερά.

ΙΩΑΝΝΑ.— Τέλος πάντων, φίλε μου, ταῦτα πάντα εἰς οὐδὲν ὠφελοῦσιν ἤδη. Τὸ πρόσωπόν σου βλέπουσα, αἰσθάνομαι ἀηδίαν..... δὲν σ' ἀγαπῶ πλέον, οὔτε.....

ΟΥΑΛΤΕΡ (μετ' ἀποστροφῆς). Οὔτε νὰ με ἀγαπήσῃς θέλω πλέον.

ΙΩΑΝΝΑ.— Ἄλλά;

ΟΥΑΛΤΕΡ.— Νὰ ἐκδικισθῶ.

ΙΩΑΝΝΑ.— Εἶσθε τρελλός.

ΟΥΑΛΤΕΡ.— Εἶθε νὰ ἤμην τοιοῦτος, διότι θὰ ἤμην εὐτυχέστερος. Ὡς τρελλόν, θὰ μ' ἐκλείων ἔν τινι φρενοκομείῳ ἕως δὲ ἡ λήθη ἤθελε μοὶ ἀποδώσῃ σὺν τῇ φρονήσει καὶ τὴν θεραπείαν τῆς καρδίας μου, ἣτις ἐστὶν θανάσιμος τετραυματισμένη.

ΙΩΑΝΝΑ.— Κύριε!.....

ΟΥΑΛΤΕΡ.— Εἶμαι ἐραστής πάσῃων καὶ οὔτινος ὁ ἔρωσ ἐπροδῶθη.

ΙΩΑΝΝΑ.— Καὶ πνέεις ἐκδίκησιν;

ΟΥΑΛΤΕΡ.— Βεβαίως.

ΙΩΑΝΝΑ (ἐν τρόμῳ).— Κύριε... μὴ θελήσῃς.... συγγνώμην δι' ὅσα σοὶ ἐπροξένησα.....

ΟΥΑΛΤΕΡ.— Ὁ προδωθεὶς ἔρωσ μου ζητεῖ ἐκδίκησιν.....

ΙΩΑΝΝΑ.— Ἥμαρτον!.....

ΟΥΑΛΤΕΡ.— Δὲν ἱκανοποιοῦμαι ἢ διὰ τοῦ θανάτου σου.

ΙΩΑΝΝΑ (γονυπετοῦσα).— Ἐλεος, Κύριε, ἔλεος.

ΟΥΑΛΤΕΡ.— Μόνον ὁ Θεὸς συγχωρεῖ, οἱ ἄνθρωποι ἐκδικοῦνται.

ΙΩΑΝΝΑ.— Κύριε! ἄφες με νὰ ζήσω μὴ ἐπιμένης ν' ἀποθάνω τόσον νέα... (ἀνίσταται).

ΟΥΑΛΤΕΡ.— Ν' ἀποθάνῃς! ν' ἀποθάνῃς, μοχθηρὰ γυνή, ἵνα μὴ καταστήσῃς καὶ ἄλλους ὡς ἐμὲ δυστυχεῖς. Ν' ἀποθάνῃς, ἵνα μὴ δύνανται πλέον τὰ χεῖλη σου νὰ δηλητηριάζωσι τὰς καρδίας τῶν ἀθῶων. Εἷς κακὸς ὀλιγώτερον, ἐννοῶ, δὲν εἶναι σπουδαία ὠφέλεια διὰ τὴν κοινωνίαν πλὴν, ὅταν ὁ κακὸς οὗτος ἐστὶ γυνή, εἶναι ἡ σπουδαιότερα τῶν εὐεργεσιῶν.

ΙΩΑΝΝΑ (ἐν ἀπελπισίᾳ).— Εἶσαι τίγρις! εἶσαι.....

ΟΥΑΛΤΕΡ.— Εἶμαι δαιμόνιον τῆς Κολάσεως καὶ εἶσαι ἄγγελος τοῦ οὐρανοῦ κατὰ τὴν μορφήν εἶσαι δῆμιος τῶν καρδιῶν καὶ εἶμαι ὁ κακὸς σου δαίμων (ἐν παραφορᾷ). Εἷς ἄλλον, ἀχάριστος, προσφέρεις ἤδη θυμίαμα λατρείας καὶ ὀμνύεις ὄρκους ἀγάπης καὶ πίστεως;.... Ἄλλος ἤδη ἀντ' ἐμοῦ τυγχάνει τῶν θωπειῶν σου, τοῦ ἔρωτός σου; Ἄ! τοῦτο εἶναι μαρτύριον ἀνυπόφορον!... ὑπερμέτρως σκληρόν!..... (ἐκτὸς ἑαυτοῦ). Εἰς τὰ γόνατα!... (τὴν λαμβάνει ἐκ τοῦ βραχίονος) εἰς τὰ γόνατα! (τὴν ἀναγκάζει νὰ ὑπακούσῃ). Τὰ δάκρυά σου δὲν με συγκινοῦν πλέον. Αἱ παρρηκλήσεις, οἱ θρήνοι σου, δὲν θ' ἀνεύρωσιν ἡγῶ ἐν τῇ καρδίᾳ μου..... Οὕτω γονυπετῆς, ζήτησε διὰ τελευταίαν φορὰν τὴν συγγνώμην ἀπὸ τὸν Πλάστην τοῦ παντός (σύρει ἐγχειρίδιον) ὅστις σ' ἔπλασε τόσον ὠραίαν, ἵνα κα-

θιστᾶς δυστυχεῖς τοὺς πλησιάζοντάς σε..... Ὑπὸ τὸν ἴδιον θόλον τοῦ ναοῦ, ἄς ἀντηχήσωσι συγχρόνως αἱ ἐπικήδειοι ἡμῶν ψαλμῶδισαί! Ἄς ἀνάψωσιν ὁμοῦ αἱ νεκρικαὶ ἡμῶν λαμπάδες!..... Κλαίεις; σὺ λοιπὸν ἢ τόσον γενναία ὅτε ἐπρόκειτο νὰ καταστήσῃς ἐφ' ὄρου ζωῆς δυστυχῆ ἕνα ἄνθρωπον, ὅπερ εἶναι μέγα ἔγκλημα! σὺ, ἢ μετὰ τοσαύτης ὀμότητος τυραννήσασα τὸν ἐραστὴν σου, δειλιάς ἐνώπιον τοῦ θανάτου;..... Τὸ κομψὸν τοῦτο ἐγχειρίδιον σὲ τρομάζει;..... Ὁ γενναῖος εἰς τὸ ἔγκλημα, μοχθηρὰ γυνή, ὀφείλει νὰ ἦναι τοιοῦτος καὶ ἐνώπιον τῆς ποινῆς!

ΙΩΑΝΝΑ.— Ἐλεος!..... χάριν!..... Σ' ἀγαπῶ!....

ΟΥΑΛΤΕΡ (εἰρωνικῶς).— Μ' ἀγαπᾶς;..... σὺ;.... δόλιος! ὑποκρίτρια!

ΙΩΑΝΝΑ.— Σοὶ τὸ ὀρκίζομαι!

ΟΥΑΛΤΕΡ.— Παρῆλθεν ὁ καιρὸς καθ' ὃν ἔδιδον πίστιν εἰς τοὺς ὄρκους οὓς ἐπρόφερον τὰ δόλιά σου χεῖλη. Παρῆλθεν ὁ καιρὸς καθ' ὃν αἱ προσπεποιημένα συγκινήσεις, τὰ πλαστὰ δάκρυα, αἱ ἐπιφωνήσεις, αἱ..... Τότε ἡ κρίσις μου, τὸ λογικόν μου, ἐκοιμῶντο, ναυουριζόμενα ὑπὸ τῶν ἀπατηλῶν ἐλπίδων ἃς μοὶ παρεῖχεν ὁ δόλιος ἔρωσ σου. Κατόπιν, ὅτε συνῆλθον, ἦτο πλέον ἀργά τὴν καρδίαν μου κατεβίβρωσκον γαγγραινώδεις πληγαί. Ἡ λήθη ἠδυνήθη νὰ σέσῃ τὸν ἔρωτα τὸν σφοδρόν, ὅστις τὴν καρδίαν μου ἐκίνει εἰς δάκρυα. Τὸ τερπνόν μου ἔαρ ἐν τῷ ἔρωτί σου καταναλώσας, εἶδον ὅτι ἔπλεον ἄνωθεν ἀθύσσω, ὅτι εὐρισκόμην ἐν πλάνῃ, ὡς βλέπει ὁ θηήσκων τὴν ἐπίγειον ἀπάτην. Ἡ νεότης μου ἐμαράνθη, ὡς ἡ μυρσίνη, πρὶν δώσῃ εὐώδη ἄνθη. Στρέψε τὸ βλέμμα σου καὶ ἰδὲ με..... Ἡ πικρία τῆς λύπης μ' ἠλλοίωσεν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἀδυνατεῖ τις νὰ διακρίνῃ ἐὰν αἱ πα-

ρειαί μου ὑπῆρξαν ποτὲ αἱματώδεις... Αἱ! βεβαίως ἡ πικρία, τῆς καρδίας ἢ φθίσις, ἢ ὀδύνη, τρέχει, προπορεύεται τοῦ χρόνου, λάγνην ἀνὰ χεῖρας κρατοῦσα καὶ βραίνουσα εἰς τὰ πρόσωπα τῶν εὐαίσθητων σταλαγμοὺς θανατηφόρους!..... Ὅταν ἤμην μακράν σου, ἐκλαίον πικρότατα, τῶν δὲ δακρῶν μου τὴν στάσιν ἠλπίζον ἐπὶ σέ. Ἐνόμιζον ὅτι ἐπανεύρισκων σε θὰ ἐπροθυμοποιήσο νὰ θεραπεύσῃς τοὺς πόνους τῆς καρδίας μου. Ἡ τοιαύτη ἐλπίς μ' ἐκράτει εἰς τὴν ζωὴν. Ἐδραμον λοιπὸν ἐνταῦθα, ὅπου οὐδέποτε ἐπεθύμουν νὰ ἐπανέλθω, διότι ἔτρεμον τὰς τύψεις τοῦσου νειδότος αἵτινες ἤθελαν ἐν ἐμοὶ ἀφυπνίσει τὰ μέρη ταῦτα, ἐν οἷς κατέστην πατροκτόνος, σὲ εὐρον, πλὴν αἱ πρῶται σου λέξεις, τὸ εἰρωνικὸν μειδιάμα σου, ἀνεζωπύρησαν τὸν ἐν τῇ ψυχῇ μου ἀπὸ τῆς πρώτης ἐκείνης τῆς προδοσίας σου ἐποχῆς γεννηθέντα τῆς ἐκδικήσεως πόθον καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μανιώδης ἤδη. Τρέμε! ἀχάριστος, διότι ἡ μανία ὑφ' ἧς ἤδη κατέχομαι θὰ μοὶ χορηγήσῃ γενναϊότητα, ἵνα βυθίσω εἰς τὴν καρδίαν σου μέχρι λαβῆς τὸ ἐγχειρίδιον τοῦτο, ὅπερ σοὶ ἐπιβάλλει νὰ λέγῃς ὅτι με ἀγαπᾶς.

ΙΩΑΝΝΑ.— Ἦλὴν εἶσαι ἀμείλικτος! ὑπερβαίνεις κατὰ τὴν σκληρότητα καὶ αὐτὸν τὸν δῆμιον, ὅστις....

ΟΥΑΛΤΕΡ.— Ὁ δῆμιος φονεύει, διότι τοῦτο τῷ ἐπιβάλλει ὁ νόμος, τὸ καθῆκον τοῦ ἐπομένως, τίποτε δὲν τὸν ἐμποδίζει τοῦ νὰ δεικνύηται ἱλαρὸς πρὸς τὸν κατάδικον. Ἐγὼ ὁμῶς φονεύω διότι πάσχω τιμωρῶ τὸν αἷτιον τῆς δυστυχίας μου, φονεύω τὸν ἄρπαγα τῆς εἰρήνης μου, τὸν δολοφόνον τῆς καρδίας μου, ὅστις εἶσαι σὺ, σκληρὰ, ἀνθρωπόμορφος τίγρις!.....

ΙΩΑΝΝΑ.— Σὲ οἰκτεῖρω!.....

ΟΥΑΛΤΕΡ. — Ματαίως! ἡ ἐκδίκησίς μου ἔσεται ἀφευκτος, τρομερὰ καὶ ταχεῖα. (Κτυπᾷ διὰ τοῦ ἐγγχειριδίου τὴν Ἰωάνναν).

ΙΩΑΝΝΑ (πίπτουσα). — Ἄθλιε!... δολοφόνε!

ΟΥΑΛΤΕΡ. — Τὸν ἐπίγειον βίον μου ἐθύσασα εἰς τὸν ἔρωτά σου καὶ εἰς ἀνταλλαγὴν ἔλαβον τὸν ἰδικόν σου· πλὴν, τοῦτο δὲν ἀρκεῖ, πρέπει καὶ εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν ὁμοῦ νὰ υπάγωμεν, ἵνα καὶ ἐκεῖ, ἐὰν ἦναι δυνατὸν, σὲ τιμωρήσω. Καὶ ἂν ἀκόμη καὶ ἐκεῖ ὑπάρχει θάνατος καὶ τοῦτον διαδέχεται νέα πάλιν ζωὴ, θὰ σὲ φονεύσω καὶ ἀκολουθήσω.... (Ζητεῖ ν' αὐτοχειριασθῆ, πλὴν αἵφνης εἰσέρχεται ὁ Ζοᾶν μετὰ χωροφυλάκων οἵτινες τὸν συλλαμβάνουσι καὶ ἀφοπλίζουσι.)

ZOAN. — Οὐτιδανέ! δολοφόνε!

ΙΩΑΝΝΑ μὲ φωνὴν διακεκομμένην). Οὐάλερ! δολοφόνε!... φόνε!... φόνε!... σὲ μισῶ!... (Ἐκπνέει).

ΟΥΑΛΤΕΡ. — ὦ! μανία!... λύσσα!

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ.

ΣΥΝΤΟΜΟΣ

περὶ

ΨΥΧΡΟΛΟΥΣΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΛΟΥΤΡΩΝ

ΜΕΛΕΤΗ

ΓΡΟ ΥΓΙΕΙΝΗΝ ΕΡΩΣΙΝ.

(Σενέχεια. — Ἰδε Φυλλάδιον Η'.)

Α) Ἐν ὑγειᾷ καταστάσει ὅλοι κατὰ τὸ θέρος θλιβόμενοι ὑπὸ τοῦ καύσου τῆς ἡμέρας, αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκην τῆς καταψύξεως τοῦ σώματος, τῆς ἐλαττώσεως δηλ. τοῦ ἐν ἡμῖν θερμαντικοῦ, τὴν ὁποῖαν καὶ ὁ ἰδρῶς διὰ τῆς ἐξατμήσεως φέρει, συντελών εἰς τὴν ἰσορροπίαν τῆς φυσιολογικῆς ζωικῆς θερμότητος. Ἀλλὰ ὅπως ἀπολαύσωμεν τὴν εὐεργετικὴν

τῆς ψυχρολουσίας ἐνέργειαν, πρέπει νὰ προπαρασκευάζωμεν ἑαυτούς· πρὶν ἢ προβῶμεν εἰς τὰς γενικωτέρας τοῦ σώματος λούσεις, ὡς εἶνε τὰ θαλάσσια λουτρά, ἀνάγκη νὰ συνηθίσωμεν τὸ σῶμα εἰς τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἐπίδρασιν τοῦ ψύχους διὰ μερικωτέρων ἐπὶ τινὰς ἡμέρας πλύσεων, ἐν καιρῷ θεροῦς μάλιστα, ὅποτε ἡ ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια τοῦ σώματος τυγχάνει εὐαίσθητος οὖσα, ἕνεκα τῆς θερμότητος καὶ τῆς δραστηρίας ἀδήλου διαπνοῆς· ἡ προπαρασκευὴ αὕτη καὶ προφύλαξις εἰσὶν ἔτι μᾶλλον ἀναγκαῖαι εἰς τοὺς εὐαίσθητους καὶ ἐξησθημένους ὁργανισμούς, διότι ἡ αἰφνίδιος ἐπίδρασις τοῦ ψύχους ἐφ' ὅλου τοῦ σώματος ἐπιφέρει πολλάκις βλάβην, καὶ οὐχὶ σπανίως νευρικοὺς κλονισμοὺς, ἐγκεφαλικὰς αἱμορραγίας καὶ αἱμοπτύσεις, ὅποταν μάλιστα πρὸς ταῦτα ὑπάρχει προδιάθεσις, ἢ ὀργανικὴ τῆς καρδίας πάθησις. Ὅταν ἐξοικειωθῶμεν εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ψύχους, πρέπει νὰ λουώμεθα ἔχοντες τὸ σῶμα στεγνόν, δηλ. οὐχὶ εἰς ἐφίδρωσιν· ἡ ἐπίσχεσις τοῦ ἰδρώτος, δηλ. ἡ αἰφνίδιος ἀπόκρουσις τῆς περιφερικῆς κυκλοφορίας, φέρει συνόρησιν τοῦ αἵματος πρὸς τὰ ἐσωτερικὰ ὄργανα καὶ σπλάγγνα ἐπικίνδυνον, παραλύουσαν τὴν ἀντίδρασιν τοῦ ὁργανισμοῦ. Ἐὰν δὲ ἡ κοινὴ πείρα δὲν ἐπιβεβαιωθῇ συνεχῶς τὰ λεγόμενα, τὰ ἐπικυροῖ ὁμοῦς ἡ ἱατρικὴ, ἀριθμοῦσα πολλὰ παραδείγματα αἰφνιδίων θανάτων, καὶ πολλῶν βαρέων ἀσθενειῶν, ἕνεκεν ὀλιγωρίας πρὸς τινὰ εὐχερῆ ὑγεινὰ παραγγέλματα. Ἐν ταῖς λουτροῖς πρέπει νὰ λουώμεν ὅλον τὸ σῶμα, καὶ τὴν κορυφὴν τοῦ σώματος τὴν κεφαλὴν, ποιῶντες διαφόρους κινήσεις, ἐὰν ἀγνοῶμεν τὴν κολύμβησιν· οὕτω, θέτομεν εἰς κίνησιν τὴν κυκλοφορίαν, καὶ συγχρόνως εἰς ἀσκήσιν τοὺς μῦς τοῦ σώματος, ἀποφεύγοντες τὴν ψύξιν, καὶ

τὴν ἐκ τῆς ἀσκήσεως ὠφέλειαν καρπούμενοι. Εἰς τοὺς συνειθίσαντας εἰς τὴν ψυχρολουσίαν, ἡ πρῶτα εἶναι καταλληλοτέρα διὰ τὰ λουτρά, ὧν ἡ διάρκεια δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίῃ τὰ 10—12 λεπτὰ τῆς ὥρας· εἰς ἄτομα ἐξησθημένα καὶ εὐερέθιστα ἀρκοῦσι μόνον πέντε. Ἡ ἐν ταῖς θαλασσίοις λουτροῖς μακρὰ διάρκεια ἐπιφέρει, ἐκτὸς τῆς ψύξεως, ἀτονίαν. Μετὰ τὸ λουτρὸν σπογγίζομεν καλῶς τὸ σῶμα, καὶ κινούμεθα, ὅπως ἀνακαλέσωμεν τὴν περιφερικὴν κυκλοφορίαν. Ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων κατανοοῦσιν ὅτι διατρέχουσι κίνδυνον οἱ μετὰ μεγάλην κόπωσιν τοῦ σώματος, καὶ οἱ μετὰ βρῶσιν καὶ πόσιν πνευματωδῶν ποτῶν ριπτόμενοι εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ τὴν θάλασσαν, ὅπως δροσίωσι τὸ κεκμηκὸς αὐτῶν σῶμα, καὶ τὴν οἰνόφυγα αὐτῶν κεφαλὴν.

Ἡ κατ' οἶκον ψυχρολουσία γίνεται διὰ σπόγγου, διὰ σινδόνος βεβρεγμένης καὶ διὰ καταρακτοῦ ὕδατος (douche). Ὁ διὰ σπόγγου καὶ σινδόνος εἶναι ὁ ἀπλούστερος τρόπος, καὶ συμφέρει εἰς ἄτομα ἀδύνατα, εὐαίσθητα καὶ ἐξησθημένα, διότι ἡ ἐπίδρασις τοῦ ψύχους εἶναι ἐλαφρὰ, ὡς στιγμιαία, καὶ ἡ ψύξις τοῦ σώματος ὀλίγη, εὐάρεστος δὲ τούτου ἡ ἀντίδρασις· πρέπει δὲ νὰ ἦναι καὶ ὡς προπαρασκευαστικὸς διὰ τὴν γενικωτέραν τοῦ ψυχροῦ ὕδατος χρῆσιν, ὡς εἰς τὰ θαλάσσια λουτρά καὶ τὴν ὑδροθεραπείαν, εἰς ἣν ὑπάγεται καὶ τὸ καταρρακτὸν ὕδωρ· τούτου ἡ χρῆσις εἶναι ὠφελιμοτέρα, ἔχοντος ἰσχυροτέραν ἐπὶ τοῦ σώματος ἐπήρειαν, ὡς συνταράσσοντος τὸν ὁργανισμόν, καὶ ἐξεγείροντος ταχύτερον καὶ ἰσχυρότερον τὴν ἐνέργειαν τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Ἡ θεραπευτικὴ διὰ τοῦ τρόπου τούτου τῆς ψυχρολουσίας καὶ τῶν οἰκείων φαρμάκων, χορηγεῖ εἰς ἀδυνάτους ταχύτερον τόνωσιν.

Ἐὰν ἡ ψυχρολουσία καὶ τὰ θαλάσσια λουτρά φέρουσιν εὐάρεστον ἀποτέλεσμα εἰς τοὺς εὖ ἔχοντας, εἰς ἀδυνάτους καὶ ἐκ νόσων ἐξησθημένους δίδωσιν ἀληθῆ ῥῶσιν· οὐδὲν δὲ μέσον θεραπευτικὸν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ ὁργανισμοῦ τοσοῦτον γενικῶς, ἰσχυρῶς καὶ ταχέως, ὅσον ταῦτα, ἀφυπνίζοντα τὴν νοθρὰν πλαστικότητα, εὐκολύνοντα τὴν ἀφομοίωσιν, καὶ ἰσχυροποιῶντα τὸ σῶμα διὰ καλῆς αἱματοποιήσεως. Παρατηρήθησαν παθήσεις χοιραδικαί, λέγει ὁ Pileur, ἐπιμένουσαι εἰς τὰς δεξιωτέρας καὶ ἐμμονωτέρας θεραπείας· ἀφοῦ δὲ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐξήντησαν τὴν ὑπομονὴν κῶν πασχόντων καὶ τῶν οἰκείων των, ὑπεχώρησαν εἰς τὴν χρῆσιν τῶν λουτρῶν, ὡς τελευταῖον ἱαματικὸν μέσον ληφθέντων, ὅποτε μάλιστα ὁ μαρασμὸς τῶν πασχόντων ἐφαίνετο ἀναγγέλλων ἐπιχειρῶμενον θλιβερόν τέλος· φρονεῖ δὲ ὁ ἴδιος συγγραφεὺς ὅτι ἐνεργοῦντα πρὸ πάντων τὰ λουτρά ἐπὶ τῆς κυκλοφορίας, ἐπιταχύνοντα ἰσχυρῶς τὴν αἱματοποίησιν, καὶ ἰσχυροποιῶντα τὸ μυϊκὸν σύστημα, τροποποιοῦσι τὸν ὁργανισμόν. (ζ).

(ζ) Χωρὶς νὰ ἐξετάσωμεν τὴν ἐν ταῖς ἀσθενείαις χρῆσιν τῆς ψυχρολουσίας καὶ τῶν θαλασσίων λουτρῶν, ἀφηγοῦμεθα σύντομον ἱστορίαν, ὅπως ἀπλῶς καὶ μόνον καταδείξωμεν τὴν ὠφέλειαν αὐτῶν, ἵνα μὴ εἴπωμεν τὴν θαυματουργὸν αὐτῶν ἐνέργειαν, εἰς τινὰς ἀληθῶς ἀπελπιστικὰς περιστάσεις. Ἐπεσκέφθημεν πρὸ ἑπταετίας ἀσθενῆ προτιθέμενον, κατὰ συμβουλήν τῶν ἐν Καίρῳ ἱατρῶν, νὰ μεταβῆ εἰς τὴν πατρίδα του χάριν ἀλλαγῆς κλίματος· ὁ ἀσθενὴς ὁμοῦς οὗτος ἔπρεπε νὰ μετακομισθῆ ὡς πτώμα, ἢ ὡς ἐπιπλόν, καὶ ὡς τοιοῦτον μετεφέρθη ἐκ Καίρου, διότι ἡ καταστασίς του ἦτον ἡ ἐξῆς: Ἐκάθητο ἐπὶ ἀ-

Τῆς εὐεργετικῆς ταύτης δυνάμεως τοῦ ὕδατος καὶ τῶν λουτρῶν γίνεται συστηματικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ χρῆσις σήμερον εἰς πολλὰς πόλεις τῆς Εὐρώπης, ἔνθα εἰδικὰ ὑδροθεραπευτήρια παρέχουσι τοῖς προσιούσι τὴν ὠφέλειαν ἐκ ποικίλων νοσηρῶν καταστάσεων πειραζομένοις.

Β) Δὲν εἶναι ἀδιάφορος ἡ εἰς διαφόρους ἡλικίας χρῆσις τῆς ψυχρολουσίας· ἐκάστη ἡλικία ἔχει τὸν βίον τῆς. Τὰ δύο ἄκρα τοῦ βίου, ἡ παιδικὴ καὶ γερωντικὴ ἡλικία, εἰσὶ τὰ καθορῶντα κατ' εὐθείαν γραμμὴν τὸν βίον· ἀλλ' ἡ μὲν πρώτη καθορᾷ τὸ μέλλον, ἡ δὲ δευτέρα τὸ παρελθόν. Ἡ νεανικὴ καὶ ἡ ἀνδρική, εὐρισκόμεναι ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἐνεργείας, διατελοῦσιν ὑπὸ τὸ γόητρον τῆς ζωῆς.

1ον) Ἡ γερωντικὴ ἡλικία ἀπωλέσασα, κατὰ

νακλίντρον ἔχων τὸ σῶμα κεκυφώς, διὰ τὴν κυρτότητα τῆς σπονδυλικῆς στήλης, καὶ ἀκίνητον, ἕνεκεν ἐξωστώσεων τῶν κάτω ἄκρων καὶ τῆς προκεχωρημένης τῶν μυῶν ἀτροφίας· τὴν κεφαλὴν ἐπίσης κεκνησθῆναι καὶ δυσκίνητον πρὸς τὰ πλάγια. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶχεν ἀκίνησιαν ἀγάλματος, πόνους δὲ καὶ ἐνοχλήσεις ἀνθρώπου, τριτογενῆ συφιλ: δυσκράσιαν προκεχωρημένην πάσχοντος. Εἰς τὸν ἀσθενῆ τοῦτον, ὑποστάντα μακροχρόνιον θεραπείαν, ἐσυμβούλευσα τὸ ἔλαιον τοῦ ὀνίσκου, τονικὴν τροφήν, καὶ δίαιταν, καὶ σὺν τούτοις τὰ λουτρά τὰ θαλάσσια μεθοδικῶς λαμβανόμενα· ὁ ἀσθενὴς ἐξετέλεσε καὶ μετὰ πεποιθήσεως τὴν συμβουλήν μου. Ἀφίχθεις εἰς τὴν πατρίδα του, (νῆσον εὐάερον τοῦ Αἰγαίου Πελάγους), μετὰ προηγουμένην κατ' αἶκον μεθοδικὴν ψυχρολουσίαν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, μετεκομίζετο εἰς τὸ παράλιον, καὶ ἐλούε-

μοιρῶν τρόπον ἢ φυσικὸν νόμον, τὴν ἰσχύϊν τοῦ σώματος, καὶ ἐνεργεῖαν, συνήθως δὲ διατελοῦσα ὑπὸ τὴν πίεσιν πολλῶν ἐνοχλήσεων, καὶ τὸν φόβον ἐνδεχομένων κινδύνων, πρέπει νὰ διατηρῆ σωφρόνως τὰς ὑπολειπομένας αὐτῇ δυνάμεις, ἀποφεύγουσα ὡς ἐπιβλαβεῖς τοὺς σωματικούς κλονισμούς καὶ τὰς αἰφνιδίως τοῦ σώματος ψύξεις. Ἀπέχομεν ν' ἀναπτύξωμεν πῶς, καὶ διατὶ, ἡ ψυχρολουσία εἶναι ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν προβεβηκυῖαν ἡλικίαν, ὡς ἐξερχόμενοι τοῦ κύκλου τῆς παρουσίας μελέτης· λέγομεν μόνον ὅτι μέχρι τοῦ 50οῦ ἔτους εἰς άτομα καλῶς διατηρούμενα, μὴ ἐνοχλούμενα δηλ. ὑπὸ κεκτημένων παθήσεων καὶ ἔξεων, ἡ ψυχρολουσία μετὰ προφυλάξεως γενομένη δύναται νὰ ἦναι εἰς τινὰς περιστάσεις ὡς ἱαματικὴ ὠφέλιμος. Ἐμμένομεν εἰς

το παρὰ τινος τῶν συγγενῶν του. Παρατηρήσας μετὰ 2-3 ἐβδομάδας εὐκίνησιαν τινὰ τῶν μελῶν του, ἐπέσθη οὐχὶ μόνον περὶ ὠφελείας, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς θεραπείας του ἐκ τῶν θαλασσίων λουτρῶν· τοῦτο δὲ καὶ ἐγένετο· ὁ πάσχων μετ' οὐ πολὺ προσήρχετο βραδέως μὲν, ἀλλὰ μόνος, καὶ μόνον ἐπὶ βακτηρίας στηριζόμενος, εἰς τὸ ὀλίγον ἀπέχον ἀπὸ τῆς οἰκίας του παράλιον. Ἀκολουθήσας δὲ ἐπὶ μακρὸν χρόνον τὰ θαλάσσια λουτρά καὶ τὴν παραγγελθεῖσαν αὐτῷ τονικὴν δίαιταν, ἴαθη. Τὸν εὐτυχῆ τοῦτον ἐκ τῆς νέας κολυμβήθρας τοῦ Σιλωάμ ὑγιασθέντα, εἶδον μετὰ ἐν ἔτος ἐνταῦθα, ὠχρὰν μὲν τὴν ἔψιν, ἀλλὰ τὸ ἀνάστημα ὄρθιον ἔχοντα. Ἐξεπλήγην ἀληθῶς μαθὼν, ὅτι ὁ νῦν ἄγνωστός μοι, εἶναι ἐκεῖνος πρὸς ὃν τὸ ἔλαιον τοῦ ὀνίσκου καὶ τὰ θαλάσσια λουτρά ἐσυμβούλευσα. Ἐθαύμασα δὲ, καὶ ἀκόμη θαυμάζω τὴν ἱαματικὴν τούτων δύναμιν!

τὰς φράσεις μας ταύτας, παρατηροῦντες, ὅτι εἶναι σπανία σήμερον ἡ εὐεξία μετὰ τὸ πενητηκοστὸν ἔτος· αἱ δὲ κεκτημένα νοσηρὰ διαθέσεις καὶ καταστάσεις ὑπάγονται μᾶλλον ὑπὸ τὸ κράτος τῆς παθολογίας, ἢ τῆς ὑγιεινῆς.

2ον) Ἡ παιδικὴ ἡλικία, ἡ φύσει ἀδύνατος, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μὲ νοσηρὰς διαθέσεις εἰς τὸν βίον σήμερον ἐμφανιζομένη, εὐρίσκει ἐν τῇ μεθοδικῇ ψυχρολουσίᾳ μέγα τὸ ὄφελος· κατὰ τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν τὰ χλιαρὰ λουτρά εἰσὶ τὰ ὠφέλιμα διὰ πολλοὺς λόγους· βαθμηδὸν ὅμως πρέπει νὰ συνειθίζωμεν τὰ παιδία εἰς τὴν ψυχρολουσίαν· τῶν θαλασσίων λουτρῶν μάλιστα ἔπρεπε νὰ γίνηται γενικωτέρα καὶ μεθοδικωτέρα χρῆσις ὑπὸ ὑγιεινῆν, καὶ θεραπευτικὴν ἔποψιν, διότι ἐν τούτοις συνεννοῦνται πολλὰ προσόντα, ὧν ἔχει ἀνάγκη ὁ τρυφερὸς ὀργανισμὸς τῶν παιδίων· ἐνεργοῦσι μὲν τὰ λουτρά, ὡς ἡ ψυχρολουσία, ἀλλ' ἡ θερπνὴ θαλασσία αὖρα, αἱ κινήσεις τοῦ σώματος, ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἐπάφησις τῶν κυμάτων, ἡ θερμοκρασία, καὶ τὰ φυσικὰ τῆς θαλάσσης συστατικά, ἐπενεργοῦσιν ἐπωφελέστερον ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ, εἰς ὃν χορηγοῦσι πραγματικὸν τόνον. Τὰ ἐκτικὰ παιδία, (λέγει ὁ Zamais) τῶν ὁποίων ἡ κοιλία εἶνε προεξέχουσα, καὶ ἰσχνὰ τὰ μέλη, ἢ ἐκεῖνα ὧν ἡ αὔξις τοῦ σώματος φαίνεται τρόπον τινὰ παρεμποδισμένη, εὐρίσκουσι πολλὴν τὴν ὠφέλειαν εἰς τὴν παρατεταμένην τῶν λουτρῶν χρῆσιν· ταῦτα συνήθως δίδουσι εἰς ὅλον τὸν ὀργανισμὸν ὠθησιν ἰσχυρὰν, καὶ προοῦσαν, ἐπιφέροντα εἰς αὐτὸν μίαν τῶν μεγάλων ἐκείνων συνταράξεων, ἧς τὰ εὐτυχῆ ἀποτελέσματα εἰσὶν ἐπαισητὰ κατὰ τὸ ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς· ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς λέγει, ὅτι ἔχει πλήρη πεποίθησιν, ὅτι τὰ θαλάσσια λουτρά, λαμβανόμενα ἐγκαίρως καὶ ἀρμυδίως, συντελοῦσιν εἰς τὸ νὰ προλαμβά-

νωσι τὴν ἔκπτωσιν τοῦ ἡμετέρου εἴδους.

Νομίζομεν ἄξια μελέτης τὰ λεγόμενα ταῦτα προκειμένου λόγου περὶ τῆς νεαρᾶς ἡλικίας, ἧτις ἐμφανιζομένη εἰς τὸν βίον διὰ τὴν ζήσιν, ἀποτελεῖ ὀλόκληρον ἀνθρώπινον γενεάν, καὶ ἀφίνει ὀπίσω αὐτῆς γενεάν νέαν. Δὲν εἶνε μόνον ὁ ἀνετος καὶ ὑγιεινὸς βίος ὃν ὀφείλομεν νὰ παρασκευάζωμεν εἰς αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐδραία βάσις γενεῶν ἐπιγενεστέρων. Ἐκ τῶν σκέψεων τούτων καταφαίνεται ὁποῖα εἶνε, καὶ πρέπει νὰ ἦνε, ἡ τύχη τοῦ βίου, καὶ ὅτι ἐκ μόνης τῆς σπουδαίας καὶ πεφωτισμένης τῶν γονέων ὑπὲρ τῶν τέκνων ἀγωγῆς καὶ μερίμνης, ἐπιτυγχάνεται ἡ εὐκαΐα τῆς παιδικῆς ἡλικίας ὑγεία! — Πόσα παιδία βλέπομεν ἀδύνατα, ὧν οἱ γεννήτορες σχετικῶς χαίρουσιν ὑγείαν; ὁ πατήρ, καὶ ἡ μήτηρ δύναται νὰ ἔχωσιν τὴν φυσικὴν δύναμιν πρὸς παραγωγὴν τοῦ εἴδους, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τοιαύτην, ὅπως μεταδώσῃ ζωικὴν δύναμιν ἰσχυρὰν εἰς τὴν νέαν ὑπαρξίν· τὰ θαλάσσια λουτρά λοιπὸν, μετὰ τῆς ὕλης ὑγιεινῆς, ἀναπληροῦσι τὴν προκίπτουσαν ἔλλειψιν, ἧτις δύναμις οὖσα κατὰ τὴν σύλληψιν τῶν παιδίων, ἐπιζεῖ εἰς τὴν γένεσιν (η).

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς παιδικῆς ἡλικίας ἡ ψυχρολουσία γίνεται κατ' οἶκον διὰ κοινοῦ, ἢ θαλασσίῳ ὕδατος· ἐντὸς αὐτοῦ βαπτίζομεν

(η) Οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι, ἐν οἷς τὰ λουτρά καὶ ἡ γυμναστικὴ ὡς συντελοῦντα εἰς τὴν βίον καὶ εὐεξίαν τοῦ σώματος, ἀπέτελουν μέρος τῆς ἀνατροφῆς τῆς νεότητος, « ἐπεμελοῦντο πολὺ παιδιόθεν νὰ μανθάνωσι καθὼς τὰ γράμματα οὕτω καὶ τὸ κολυμβᾶν· ὁ δὲ μὴ ἐπιστάμενος « μῆτε νεῖν μῆτε γράμματα » ἀπαίδευτος καὶ βάρβαρος ὠνομάζετο. » (Ἴδε Βίος τῶν Ἀρχ. Ἑλλ. ὑπὸ Βενιζέλου.)

ἐπὶ 1-2 λεπτά τῆς ὥρας τὰ παιδιά, προπαρασκευάζοντες αὐτὰ ὡς ἐρρέθη, καὶ διὰ καθαρᾶς σινδόνος τρίβομεν ἔπειτα ἐλαφρῶς τὸ σῶμα καὶ τὰ τρυφερά των μέλη, καλύπτοντες αὐτὰ μὲ σκέπασμα θερμότερον. Τὰ παιδιά ἔχουσιν ἰδιάζουσιν πρὸς τὸ κολυμβᾶν κλίσειν, διὰ τὴν ὁποίαν πολλάκις τιμωροῦνται ὑπὸ νωθρῶν γονέων καὶ διδασκάλων μὴ ἔντα ὅμως εἰς ἡλικίαν, ἢ μὴ θέλοντα νὰ κολυμβήσωσι φοβούμενα τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ἐντύπωσιν τοῦ ψύχους ὀχληρᾶν οὖσαν εἰς τὰ εὐαίσθητα τούτων καὶ ἀδύνατα, πρέπει νὰ τὰ συνοδεύωμεν εἰς τὸ παράλιον, νὰ τὰ ἐκδύωμεν προσέχοντες μὴ τὸ σῶμα αὐτῶν εἶνε ὑφυγρον ὑπὸ τοῦ ἰδρώτος, καὶ ν' ἀφίνωμεν αὐτὰ ἐλεύθερα νὰ βαδίζωσιν ἐπὶ τῆς ἄμμου, καὶ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης· οὕτω, ταχέως ἀποβάλλοντα τὸν φόβον, καὶ μετὰ τινα λουτρὰ τὴν ὑπερβολικὴν εὐαίσθησίαν τοῦ δέρματος, παίζουσι καὶ κολυμβοῦσιν εὐχαρίστως.

Ἡ κοινῶς λεγομένη ἀδυναμία, ἢ εἶνε ἔκφρασις γενικῆ τοῦ ὀργανισμοῦ, ὡς εἰς τὰς λεγομένας ἀδύνατους κράσεις, ἢ εἶνε ἀποτέλεσμα κακῶν ἔξεων καὶ νοσηρῶν καταστάσεων. Ἐὰν κατὰ τῆς ἐκ τούτων προερχομένης ἀδυναμίας πολλὰ ἰσχύει ἡ ψυχρολουσία ὑφ' οἴανδῆποτε μορφήν λαμβανομένη, κατὰ τῆς πρώτης ἀληθῶς θριαμβεύει (θ). (ἀκολουθεῖ.)

(θ) Ἡ ἀδυναμία τῶν λυμπατικῶν καὶ τῶν χοιραδικῶν παιδῶν, εὐρίσκει ἰσχυρὸν ἱαματικὸν μέσον ἐν τῇ ψυχρολουσίᾳ καὶ ταῖς λουτροῖς, τὰ ὁποῖα οἱ γονεῖς καὶ οἱ ἱατροὶ δυστυχῶς παραμελοῦσιν εἰς αὐτὰ ἔπρεπε νὰ καταφεύγωσι μᾶλλον ἢ εἰς τὰ πολλὰ καὶ ποικίλα ἱατρικὰ, ὧν ἡ εἰδικότης καὶ ἡ ὠφέλεια αὐνίστανται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς τὸν ἀγυρτι-

ΤΟ ΓΝΗΣΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΕΚΝΟΝ.

Τὴν τῶν ὄντων ὑπαρξίν ἀποκρύπτει νύξ μαγευτικὴ, ὠραία· ὁ Ζέφυρος ὠθεῖ τὸ ἄρωμα καὶ τὴν δρόσον, πανσέληνος δ' ἑαρινὴ χρυσώνει τὸν Πόντον πρὸς ὃν πορεύεται ἀβρῶς νὰ καταποντισθῇ.

Τὸ αἴθριον καὶ διαυγὲς τοῦ οὐρανοῦ, παρουσιάζον ἀπατηλῶς εἰς τὸ ὄμμα τοῦ παρατηρητοῦ σειρὰς ἡλίων παμπληθῶν, διαγράφει ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ τὸ κοσμοφόρον στέμμα δι' οὗ καταστολιζέται ἡ ἄπειρος ἰσχύς.

Τὸ πᾶν φαίνεται χρυσοῦν, πλὴν μὲ πέπλον κεκαλυμμένον θολερᾶς φύσεως. Φωνὴ νυκτοβίου πλάσματος, φωνὴ ἡχηρὰ, διακόπτει τὴν γενικὴν σιωπὴν καὶ ταράσσει τὴν γαλήνην ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν δι' ὄξυφώνου κρωγμοῦ, καὶ ἐπιφέρει τροπὴν εἰς τὴν τοῦ νοῦς εἰρήνην.

Τοιαύτην τινὰ νύκτα γέρων κατὰλευκὸν τὴν τε κόμην καὶ γενειάδα ἔχων, περιεπάτει ἐπὶ τῆς δεξιᾶς τοῦ Νείλου ὄχθης. Ἦτο ἡ παραμονὴ τῆς 2ῆς Μαρτίου.

Πλάνη λογισμῶν ἔφερεν αὐτὸν εἰς τὴν φαλακρὰν τοῦ Λυκαβητοῦ ἀκρόρειαν, ἐνθα ἐξέλεξατο ὡς θρονίον ἓνα κρημνόν. Μακρὰν, περὶ τοὺς πρόποδας, ἡ πόλις, ἥτις ἀδόξως τὸ Πανελλήνιον παριστᾷ, ἐλευκάζεν καὶ ἐδεικνύετο μᾶλλον ὡς πλουτοῦν ὑπὸ πανώλης κοιμητήριον.

Εἶδος πάχνης ἀπέκρυπτε τὴν βάσιν τοῦ Ἄστεως.

Τὰ πάντα μὲ ψυχρὸν ἔβλεπε βλέμμα· τὴν Ἀκρόπολιν, τὸ Θησεῖον, τὰς τοῦ Ὀλυμπίου σμῶν τῶν ἐφευρετῶν, καὶ εἰς τῶν ἀγοραστῶν τὴν μωρίαν.

Διὸς στήλας, τὸν Παρθενῶνα, τὸν τοῦ Αἰόλου ναὸν καὶ πάντα τὰ ἀπὸ εἴκουσι καὶ ἐπέκεινα αἰώνων χρονολογούμενα ἱερὰ μνημεῖα.

Ἐπὶ πολὺν χρόνον διέμεινεν ἐκεῖ ἀνάληγτος καὶ μηχανικῶς παρατηρῶν.

Αἴφνης, ἐν τῇ πλαστῇ ἐκείνῃ ἡσυχίᾳ, φωνὴ σπαραξικάρδιος ἔλκυε τὴν προσοχὴν του. Τὸ βλέμμα του ἀνυψοῦται, στρέφει καί, ὦ Θεέ! ὁποῖον ὄραμα! παραφρονεῖ ἄρ' γε ;.....

« Σὺ, Μοῦσα προσφιλῆς, εἶσαι; ἀνέκραξεν « ἐν παραφόρῳ χαρᾶ. Σὺ προσέχεσαι μὲ τὴν « σην καλλονήν; Μ' ἐπεσκεφθῆς πολλάκις, « πλὴν πάντοτε κεκαλυμμένη. Τὴν φορὰν « ὅμως ταύτην τὸ βλέμμα μου σὲ χαίρεται « γυμνήν. Τώρα εἶσαι ἀληθῆς Θεὰ, ὄχι πλά- « σμα τῆς γῆς. Ἐννοῶ ὅτι κέκτησαι ἀρετὴν « θεῖαν..... ὦ, ὁποῖα καλλονή!..... ὁποῖα ὠ- « ραία πλάσις!..... ὁποῖα κατάνυξις τῆς ψυ- « χῆς!..... θέρμη φλογερά!..... Αἰσθάνομαι « ἐκστάσεις ἡδονῆς παραδεισίου, νομίζω ὅτι « ἔχω οὐράνια πετερά.»

Ἐπροσπάθησε νὰ ἐγερθῇ, νὰ τρέξῃ πρὸς τὴν Μοῦσάν του, ἢ μᾶλλον πρὸς τὸ φάντασμα αὐτῆς, πλὴν περιεβλήθη ὑπὸ ζοφώδους νέφους, περιλαμβάνοντος αἰθέρα πνιγηρὸν, εἰς τρόπον ὥστε διέμεινεν ἀκίνητος ὡς βρέφος ἐσπαργανωμένον, τὴν δ' ἀκοὴν του προσέβαλον λόγοι ὀδυνηροί :

— Ὠραία μου Ἑλλάς!— ἀνέκραξε τὸ φάσμα τῆς Μούσης.— Ἑλλάς, ἐγέρθητι, μὴ κοιμᾶσαι πλέον. Ἐπαυσε, πατρίς μου, νὰ τιμᾶσαι οἱ ἄθλιοι σ' ἐξυβρίζουν, σὲ ποτίζουν βαρὺ ναρκωτικόν. Ξύπνισον, πατρίς μου, καθ' ὅτι οἱ αἰσχροὶ πρὸς τραγικὸν τέρμα σὲ κυλίουσιν!

ὦ Πατρίς μου! ὁ νοῦς τῆς ἀνθρωπότητος ἰδικός Σου ἐστὶ, εὐρετῆς δὲ τῆς ἐλευθερίας, εἶσαι Σὺ!

Ὁ τῆς ἐνδόξου ἐποχῆς κυανοῦς οὐρανός Σου, ἐκαλύφθη ἤδη ὑπὸ συννέφων· τὰ τέκνα Σου ἐλησμονήθησαν ἤδη, καθὼς καὶ οἱ θεόπνευστοι ὑπὲρ αὐτῶν φθόγγοι τῆς ἐκπληχθείσης Εὐρώπης, οὓς ἐπροκάλεσαν τὰ θαύματα τῶν ἡρώων τῆς Γραβιάς, τοῦ Μεσολογγίου, τῆς Χίου, τῆς Σάμου καὶ τῶν Ψαρῶν.

Ἡ λύρα τοῦ Βύρωνος ἐθραύσθη!

Ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν ἡ Δύσις ἀνεμνήσθη τῆς δόξης τῶν προγόνων μας καὶ εὔρε τοὺς ἄθλους τῶν νεωτέρων τέκνων Σου ἀνταξίους τῶν ἔργων τῶν Λεωνίδα καὶ Μιλτιάδου, παρῆλθεν ἀνεπιστρεπτεῖ. Σήμερον ὕβρεις μόνον ἀκούεις!.....

Πατρίς μου! ἐκουράσθης ἀκούουσα τοὺς ξένους θαυμάζοντάς Σε καὶ τείνεις ἤδη πρὸς τὸν τελικὸν φρικτὸν μαρτυρῶν; Ὑποφέρεις ἤδη νὰ βλέπῃς τοὺς αἰσχροὺς νὰ σὲ ὑβρίζωσι καταπατοῦντες τὴν τέφραν τῶν πατέρων σου καὶ νὰ σπαταλῶσι τὸν πλοῦτον σου εἰς σπονδὰς αἰσχυνητάς ;.....

Ξύπνα, ὠραία μου Ἑλλάς, ξύπνα!

ὦ! τί φρικτὸν πανόραμα διὰ τὸν πατριώτην, ἔχοντα ἐνώπιον αὐτοῦ τὴν πόλιν τῶν Θεῶν, νὰ βλέπῃ ταύτην ἐσχάτην σήμερον, ἐνῶ ἄλλοτε κατεῖχε τὰ πρωτεῖα, καὶ νὰ τὴν μεταχειρίζονται ὡς γελοιογραφίαν τῶν παλαιῶν αἰώνων!..... Ἦτο προτιμότερον νὰ μείνῃ ἐν τῇ τέφρᾳ τῆς, μὲ τὰ ἐνδοξὰ ὀστά τῆς ἐποχῆς τῆς πρώτης, τῆς λαμπρᾶς.....

Τὰ θεῖα τῆς τεμένη ἀρκούντως μας ἐδόξασαν.

Ἡ δισχιλιετής φωνὴ τῶν ἀρχαίων ἡμιθέων, τὴν μᾶλλον ὀκνηρὰν ἀκοὴν προσβάλλουσα, ἐχθροὺς καὶ φίλους προσκαλεῖ πρὸς συλλογὴν ἀνθέων. Ἐρχονται, ἀλλὰ παρ' ἐλπίδα ἀκάνθας συλλέγουσιν!.....

Σήμερον ὁ δοκησίσοφος ἀγύρτης, δι' ἔργων

χαμερπών την φωλεάν του κτίζει και ἀπατᾶ πρὸς ἴδιον ὄφελος τὰ γένος δλόκληρον. Σήμερον, ἀλήτης, ἄπορος, ὁ γέρον τοῦ ἀγῶνος, ἀναφανδὸν πίνει δάκρυα θερμὰ, τὰ δὲ κνόδαλα ἀπόνως και χλευαστικῶς τὸν βλέπουσι, δερόμενον ὑπὸ τῆς πείνης και τῆ στρέφουσι τὴν ῥάχην. Ὅταν δὲ ἐπὶ τῆς ψάθης παραδώσῃ τὸ πνεῦμα και ἡ ψυχὴ του πετάξῃ εἰς τοὺς οὐρανοὺς χαρωπὸς, οὐδεὶς τὰ ἐξοδα τῆς ταφῆς προσφέρει, ἀλλὰ τὸ σῶμά του εἰς τὸν λάκκον ρίπτουσι διὰ νὰ μὴ βρωμᾷ.

Σήμερον θυμίαμα προσφέρουσι λατρείας εἰς τοὺς ἀπαταεῖνας και αἰσχροὺς, εἰς τοὺς ἀμαθεῖς και ἀγύρτας, οἵτινες φενακίζουσι τὸν λαὸν και χλευάζουσιν ἀσυστόλως τοὺς ὁμοίους των.

Ἐλλάς μου!..... πατρίς μου!..... ἐγέρθητι! Ὁ δράκων ὁ κακόπτερος, ὅστις τὸν ὕπνον σου τόσον γλυκὺν καθιστᾶ, εἰς ἴδιον ὄφελος ἀποβλέπει. Μὲ τὸ φύσημα τῶν πτερύγων του σὲ τέρπει και σὲ γελᾷ μὲ γλυκὺν φθέγγεως πονηρᾶς νανουρισμὸν. Ὁ δαίμων αὐτός ὁ κακὸς πνίγει εἰς δαιδάλιον πλοκὴν τὸ αἶσθημά σου και ὑφαίνει τὰς ἀρὰς τῶν μεταγενεστέρων.

Ἰποκρισία σκληρὰ!

Μνημεῖα τῆς εὐκλείας, τί παρουσιάζεσθε εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς μου; Διατί βασανίζετε τὸν τῆς σήμερον Ἕλληνα, διακηρύττοντα μετὰ τσοαύτης πίστεως και πεισμονῆς τὰ ἔργα τῶν προγόνων του;

Ἄγρια και σκληρὰ εἰμαρμένη μᾶς κατεδικάσε νὰ ζῶμεν ζωὴν Τανταλικὴν ἐπὶ τῆς γῆς νὰ εἴμεθα θαμμένοι ἐντὸς βορβόρου ἔζοντος και ὑπὲρ ἄνω τῆς κεφαλῆς μας νὰ κρέμονται τὰ ῥόδα τῆς αὐγῆς.

Ἰδοὺ, ἐκεῖ ὁ Παρθεγὼν, ἐκεῖ ἡ Πηνύξ, παρέ-

κει τὸ Μουσεῖον, τὸ Θησεῖον, τὸ Κεραμικὸν, τοῦ Ὀλυμπίου ὁ ναός.... ὦ! ποία εἰκὼν σπαρταξικάρδιος δι' ἓνα Ἕλληνα! Τί ἀκτινοβολήσεις!..... πᾶσα ἀκτίς ἐν βέλος!..... Κάτοπτρα σατανικὰ ἀντανακλῶντα τὴν δόξαν και τὸ φῶς τῶν εὐτυχῶν αἰώνων!.....

Φάσματα ἀπειλοῦν ἀτελευτήτως τὸν νοῦν μου! Ἀφήσατέ με, δὲν θέλω ἱστορίαν, τὸ φῶς τῆς ἀποθῆ..... Ἡ λάμψις φέρει καύσωνα, οὐχὶ παρηγορίαν..... Θέλω σκιάν βαθύσκοτον ἵνα δροσιθῶ θέλω ταρτάριον σκιάν, ἐν τῇ ὁποίᾳ νὰ κρύπτωμαι και νὰ μὴ βλέπω τοὺς σαρκασμοὺς τῶν ξένων!.....

Ὅποταν τὸ πτερύγισμα τοῦ νοός μου μὲ φέρει εἰς τὰς ἐποχὰς τοῦ Σόλωνος και τοῦ Μαραθῶνος, Σὺ, πατρίς μου, κοιμᾶσαι ἀμέριμνος, δὲν σὲ μέλει. Σ' ἐνέδυσαν χλαμύδα πενιχρὰν και κοντὴν και παρορᾶς τὰ μέλη τὰ κατὰγυμνα και λιγναλέα!.....

Ἐύπνα, Πατρίς μου!..... Ἐύπνα, ἀνύψωσον τὸ βλέμμα και στρέφον αὐτὸ κατα τῶν προδοτῶν ὡς κεραυνὸν, οἵτινες σβύνουσι τὴν τιμὴν σου πρὸς ἴδιον ὄφελος και καπηλεύουσι τὸ αἶμά Σου τὸ ἐνδοξον!..... Ὅ ἀισθανθῶσι φράκην, ὀδύνας, τὰ προσωπεῖα των θὰ πέσουν και, ὡς ὁ ἄπιστος Ἰούδας, θ' ἀπαγχονισθῶσι μὲ πόνους ἐγκαρδίου και συνείδησιν καιούσαν!...

Ἐλλάς! εἰς τοὺς λειμῶνάς σου δὲν ὑπάρχουσι πλέον ἄνθη. Ἐμαράνθη ἄρα γε ἡ μυρογόνος φύσις Σου;.....

Δὲν θ' ἀποθάνω πρὶν ἀναπνεύσω ἄρωμα ἑλληνικῶν ἀνθέων, πρὶν ἰδῶ μυροβόλους ἕρας!... Βεβαίως δὲν μυροβόλος, Πατρίς μου, ὅπως ἄλλοτε, ἡ ἰσοβόλος ἐξαχρεῖωσις εἰς τὰ

στήθη σου φοιτῶσα, πεινᾷ, τρώγει τὴν δόξαν Σου διψᾷ, πίνει τὸν ἰδρώτα Σου και καταπατοῦσα τὸν κάλυκα, πάντα τὰ μῦρα ἀπωθεῖ. Ἄγαλλιᾶ, τὰς χεῖράς Σου βλέπουσα τρεμούσας και ἀφοῦ ἀπεδίωξε τῆς κοίτης Σου τὰς Μούσας σὲ κατέστησε ταπεινὴν!

Ὅποταν τὸ τῆς Μούσης φάσμα ἐγεινεν ἄφαντον και ἐπῆλθεν ἐκ νέου σιγῆ, ὁ καλὸς γέρον ἠσθάσθη ψυχρὸν ἰδρώτα καταρρέοντα τὸ μέτωπόν του. Μόλις τὸ ἄλγος ἀφῆκε τὸ φῶς του ἐλεύθερον, τὸ βλέμμα του ἀπήντησε τὰ τῆς Ἡοῦς ῥόδα κοσμοῦντα τὸ γλαυκότερον τοῦ κόσμου στερέωμα.

— Εἶθε!..... εἶθε τὸ τοῦ Ἕλληνοσ ὄνομα και πάλιν ν' ἀναλάμψῃ, ἀνέκραξε δακρῶν.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ.

Οἱ Γερμανοὶ εἶναι οἱ μεγαλείτεροι θαυμασταὶ τῆς ἀηδόνος και εἶναι ἤδη γεγονός, ὅτι ὅτε ἡ πρωσσικὴ κυβέρνησις εἰς χρηματικὴν ἀνάγκην περιελθοῦσα ἐπρόκειτο νὰ κόψῃ μερικὰ δένδρα πλησίον τῆς Κολωνίας, ἅτινα συχνὰ ἐπεσκεπτοντο αἱ ἀηδόνες, οἱ πολῖται ἠγόρασαν τὰ δένδρα ἵνα μὴ κοπῶσι και τοιουτοτρόπως μὴ χάσῃσι τὰς ἀηδόνας ὧν τοὺς μουσικοὺς ἤχους ὁ Βεχστεῖνος περιγράφει διὰ γραμμάτων ὡς ἐξῆς:

kozozozozozozozo zirrhadng
Hezezezezezezczezezezez cowar ho-dre hoi
Higaiigaiigaiigai, guai agai coricor
driopi

Ἐπαρχιώτης τις ὑπάλληλος, διαβόητος ἐπὶ γαστριμαργίᾳ, ὁμιλῶν ποτὲ πρὸς τινὰ τῶν φίλων του, εἶπε:— Μόλις ἀπεφάγομεν ἓνα

περίφημον κοῦρκον ἦτο λαμπρότατος, παραγεμισμένος μέχρι λαιμοῦ δι' ὕδνων, ἦτο τρομερὸς, νοστιμώτατος μόνον τὰ κόκκαλα ἀφήσαμεν. — Πόσοι εἶσθε ἐκεῖ; ἠρώτησεν ὁ φίλος.— Δύο, ἀπήντησεν ὁ ὑπάλληλος.— Δύο! — Ναι, δύο ὁ κοῦρκος και ἐγώ.

Ἰδοὺ πῶς ἀνταμοιβεται ἐν Γαλλίᾳ ἡ περὶ τὰ γράμματα ἱκανότης. Ὁ Αἰὼν ἀνταμοίβει τὸν κ. Τ. διὰ 40,000 χιλιάδων φράγκων ὁ Μηνύτωρ τὸν Γ. 2,000 φρ. διὰ τὴν ἐπιφυλλίδα ἡ Συναγματικὴ τὸν Φ. 8,000 φρ. κατ' ἔτος διὰ ποιικίλην ὕλην τὸν κύριον Τ. Μ. 3,000 δι' ἕκαστον ἄρθρον ἡ Πατρὶς τὸν Φ. 400 φρ. κατὰ μῆνα διὰ τὸ «Χρονικόν.»— Παρ' ἡμῖν δὲ πῶς;

Τὴν ἀκόλουθον εἰδοποίησιν, γαλλιστὶ γεγραμμένην, ἀνέγνωμεν ἐν τινι ἀγγλικῇ ἐφημερίδι: «Εὐγενῆς τις, ὢν Μαρκήσιος και Κόμης, ἱππότης διαφόρων ταγματῶν, ἐπιθυμῶν νὰ νυμφευθῇ κυρίαν τινὰ Ἀγγλίδα εὐκατάστατον, ἵνα δύνηται νὰ φέρῃ ἀξιοπρεπῶς τοὺς τίτλους του.

Τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολὴν ἔστειλε πατῆρ τις πρὸς τὸν υἱὸν του σπουδάζοντα.— Ἀγαπητὲ υἱέ μου, σὲ εἰδοποιῶ ὅτι σοὶ στέλλω ὀλίγα περιπόδια ἅτινα ἐπλεξεν ἡ μήτηρ σου, ξεπλέξασα τὰ ἰδικά μου. Ἡ μήτηρ σου σοὶ στέλλει 40 λίρας ἐν ἀγνοίᾳ μου ἐπειδὴ ὅμως φοβοῦμαι μὴ τὰς κατασπαταλήσης κρατῶ τὰς 5 και σοὶ πέμπω τὰς ἄλλας 5. Ἡ μητέρα σου και ἐγὼ εἴμεθα καλά, ἀλλ' ἡ ἀδελφὴ ἔχει ἐρυθρίτιδα. Ἐλπίζω ὅτι θ' ἀκολουθῆς τὰς συμβουλὰς μου, ἄλλως εἶσαι ζῶν. Ἡ μήτηρ σου και ἐγὼ σὲ ἀσπαζόμεθα γλυκά.

Ὁ ἐν Ἐφέσῳ ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος εἶχεν ὕψος 425 ποδῶν, πρὸς ἀνοικοδόμησιν δ' αὐτοῦ παρήλθον 200 ἔτη.

Ἡ μεγίστη τῶν Πυραμίδων ἔχει 481 ποδῶν ὕψος καὶ 763 μῆκος πλευρῶν. Ἡ βάσις αὐτῆς καλύπτει 13 πλέθρα· οἱ λίθοι ἔχουσι 30 μέτρων μῆκος· ἐκεῖνοι δὲ τῆς βάσεως 206 πόδας· 100,000 ἄνθρωποι εἰργάσθησαν εἰς ἀνάγειν αὐτῆς.

Ὁ Λαβύρινθος τῆς Αἰγύπτου περιέχει 3 χιλιάδας δωμάτια καὶ 12 αἰθούσας.

Αἱ ἐν Αἰγύπτῳ θῆβαι, ὡς ἐκ τῶν ἐρειπίων καταφαίνεται, εἶχον 27 μιλίων περιφέρειαν καὶ 100 πύλας.

Ἡ Καρχηδὼν εἶχε περιφέρειαν 25 μιλίων· αἱ Ἀθηναὶ ἐπίσης 25 καὶ περιεῖχεν 25 χιλιάδας πολιτῶν καὶ 400,000 δούλων.

Ἡ Νινευὴ εἶχε μῆκος μὲν μῆκος μὲν 15 μιλίων, περιφέρειαν δὲ 40, τὰ τείχη δὲ αὐτῆς ἦσαν 400 ποδῶν τὸ ὕψος καὶ τοσοῦτον παχέα ὥστε ἴσταντο ἐπ' αὐτῶν τρία ἄρματα.

Ἡ Βαβυλὼν ἦτο 60 μιλίων ἐντὸς τῶν τειχῶν, ἅτινα εἶχον 400 χαλκίνοὺς πύλας.

Γάλλος τις χυδαῖος καὶ μέθυρος ἐρωτηθεὶς ποῖος ἦτον ὁ πρῶτος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου (le premier homme). — Τὸ τῆς Ἰαμαϊκῆς! ἀπεκρίθη ἀδιστακτικῶς. Ἐνόμισεν ὅτι τὸν ἠρώτων ποῖον εἶναι τὸ καλλίτερον ροῦμι τοῦ κόσμου.

Εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν ἀδυναμίαν τῶν ἐθνῶν ἔγκειται ἡ ἀρχικὴ ἀδυναμία τῶν δυστυχιῶν των.

Ἐσο γαλήνιος ἀκροατὴς διὰ τὴν νόησιν καλεῖται καὶ τὴν εἰμπορῆσιν ν' ἀποκρίνεσαι λογικῶς καὶ ἀληθῶς.

ΦΟΙΝΙΕ

Εἰς τοὺς Ἑβραίους

ΚΛΑΙΟΝΤΑΣ ἘΞΩΘΕΝ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΟΛΟΥ ΤΟΥ ΠΟΤΕ ΝΑΟΥ
ΤΟΥ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ.

Κλαίετε Ἑβραῖοι, κλαίετε, ἡ λύπη σας δικαία.

Τιμῆ τὸ δάκρυ λείψανα ποτίζον εὐκλεῖ.

Εὐτυχεστέρου μέλλοντος ἐγγύσις βεβαία

Ἐπαναφέρει τοὺς νεκροὺς λαοὺς ἐν τῇ ζωῇ.

Ἐδῶ ὑψυτο ἄλλοτε δ τιμαλφῆς ναὸς σας.

Ἐδῶ τοῦ παρελθόντος σας ἡ δόξα κατοικεῖ.

Ἐδῶ πλανᾶται ἡ χρυσὴ ἐλπὶς τοῦ μέλλοντός σας,
Ἐδῶ πᾶν ὄνειρον γλυκύ.

Θρηνεῖτ', Ἑβραῖοι, κλαίετε, ἡ λύπη σας δικαία.

Πλὴν μόνον φεῦ! χυνόμενον τὸ δάκρυ δὲν ἀρκεῖ.

Αἰσθηματ' ἀναλάβετε ἀββονοπά, γενναῖα,

Ἐρρέτω δ φανασισμὸς κα' οἱ τρόποι οἱ δουλικοί.

Φανῆτε ἄνδρες δείξατε ὅτι ἐντός σας καίει

Φιλοπατρίας αἰσθημα, ὅτ' εἴθε ἀληθῆ

Τοῦ Μουσέως σπέρματα, ὅτ' εἴθε Μακκαβαῖοι,

Καὶ πᾶς ἐν τέλει πόθος σας γλυκὺς θὰ πληρωθῇ.

Εἰς σὰς ἀνήκουσιν, εἰς σὰς οἱ θεοὶ οὕτοι τόποι,

Τῶν εὐκλεῶν πατέρων σας πατρὶς περιφανής.

Ἡ ἄλλοτε μανιωδῶς φανατικὴ Εὐρώπη
Θαρσέτε, δὲν θ' ἀντιταχθῇ εἰς πόθους εὐγενεῖς.

Δὲν λησμονεῖ ὅτι εἰς σὰς τὴν πίστιν τῆς θφείλει,

Ὅτ' εἴθε γένος τοῦ Δαυὶδ, υἱοὶ τῶν Προφητῶν.

Ναὶ ἡμαρτήσατε πολὺ καὶ τῶν πατέρων φίλοι.

Ἐπὶ τὸ δέον τὸν Θεὸν ὑβρίσατε αὐτόν.

Παρεφρονήσατε ἀλλὰ ὁ σώφρων λαὸς ποῖος;

Βαλέτ' ὁ ἀναμάρτητος τὸν λίθον καθ' ὕμῶν.

Εἰς τὸν Σωκράτην ἡ Ἑλλὰς δὲν ἐπράξεν ὁμοίως;

Φῶς αἴφνης μέγα μύωπα σκοτίζει ὀφθαλμόν.

Ἦτο ἀσύνθετος τὸ φῶς τὸ αἴφνης σελαγίσαν,

Καὶ ὅμως ἐσελάγισε πρὸ πάντων δι' ὕμῶν.

Ἐμὼν τὴν ἀναγέννησιν ἀπίστραψέ ποθῆσαν

Χάριν ὕμῶν τὰς ἄνω του κατέλιπε τιμᾶς.

Δὲν τὸ ἐδέχθητε κα' ἰδοὺ εὐθὺς ἡ τιμωρία

Εἰς ἐρειπίων ἔφρουσεν ἡ πόλις σας σωρὸν,

Πέρα τοῦ θεῖου σας ναοῦ δὲν ἔμεινεν ὀφθαλμία

Τὴν λύσαν ἐκορέσατε τῶν ξένων μαχαρῶν.

Καὶ ἤδη κλαίετε ἔξωθεν οὐχὶ καὶ τὸ ναοῦ σας

Ἀλλὰ τῶν λίθων ὅτινες τὸν ἔκλειον ποτέ.

Ἐν δ καιρὸς ἐφείσατο κα' ἡ σπάθη τοῦ ἐχθροῦ σας

Ἴνα θρηνῆς αἰώνια, ὃ δούλε μισπέ.

Σὲ εἶδον εἰς τὴν χώραν σου βίβεις ὑπὸ τῆς μοίρας

Καὶ τῆς ἀρχαίας δόξης σου τὰ ἔχνη ἐφενῶν.

Σὲ εἶδον καὶ τοῦ πόνου σου τὰ δάκρυα οἰκτεῖρας
Θεῖ, ἐν τέλει κάμφθητι ἀνεκράξα θρηνῶν.

Ἀρχόντος, Πλάστα, ἔκλαυσε καὶ ἐταλαιπωρήθη,

Ἀρκοῦντα ἔχυσ' αἵματα ὁ δύστηνος λαός.

Καὶ ὅμως δὲν σὲ ὕβρισε καὶ ὅμως δὲν σ' ἠρήθη,

Εἶσαι Θεός του πάντοτε, ὁ μέγας του Θεός.

Ἀπόδος εἰς τὴν θείαν σου Σιών τὴν εὐκλειαν τῆς

Ἠτίς σ' ἐπρωτοκλήρουε τῆς πλάσεως Θεόν

Καὶ ὅπου ὁ ὑπέρτατος τῆς γῆς ἱεροφάντης (1)

Τὴν δόξαν σου ἐξύμνησε ποτὲ ἐνθουσιῶν.

Καὶ δι' ἐκεῖνον σήμερον τῶν ὕμνων τῶν ἁγίων

Τὰ ἔθνη σὲ δοξάζουσι καὶ αἱ φυλαὶ τῆς γῆς.

Ἀπόδος εἰς τὸν Ἰσραὴλ τὸν τόπον του τὸν θεῖον,

Δείξον αὐτῷ τὸ αἰσθημα τῆς πάλας σου στοργῆς.

Ἐν Ἱερουσαλὴμ κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1875.

Π. ΜΑΤΑΡΑΚΑΣ.

(*) Δαυίδ.

Οἶος ὁ ἦρος τῆν ΠΑΤΡΙΔΑ ΣΜΥΡΝΗΝ ΕΡΩΣ.

Τὴν οὐρανὸν θ' ἄσπρη ἀμ' εὐαγγῆ προβείς

γυροῦσ', ὄμηνε, τὸν νεκ' ἀπὸς εἰσέδω.

Χαίρε, φίλη πάτρι, Σμύρνη νυμφώνυμε, χαίρε.

καλλίστη πασῶν κεκοιμένη πόλιον.

τῆς δ' ἄρ' Ἰωνίης τε πολυπύρρονιο ἄλωης

ἔρνος τηλεφανῆς μούνον ἀειθαλέον,

ἦς πέρι εὐγενέες λαοὶ θαυμά νείκε ἔχεσκον
 ὅττις κε σφείων κοιρανέοι σε κάτω
 τοίη μὲν δῆρις μνηστῆφσιν ἐνώρτο ἀγαιούς
 καλῆς περ κοφύρης, τῆς σφε ποθὴ φρέν' ἔλν'
 κτίσμαι δὲ μὴν τελέβεις γε ἀγακλειπτῶν βασιλῶν,
 οἳ πολέσιν σφετέρῃ σκῆπτρ' ἀφέλοντ' ἀρετῇ
 τηλεδατοῖσιν ἀνάχτεσσιν θώκουσ δὲ τ' ἔαζαν.
 ἦ τὸν εὐρὺ κλέος κίδνατ' ἰαλλόμενον
 ἦνεκῆς αἰώνων προπάροισε πολέων μῆσφ' ὄρφνης
 καὶ ποτε δ' αὐτε τεοὺς, γαῖα φίλη πατρίδος,
 τρισμάκαρρας καὶ τετράκι τεοὺς ναέτας ὀνόμηνε
 Δηλίου ὄσσα θεοῦ νηῶ ἐνι Κλαρίῳ.
 Πῶς δ' ἄρ' ἔγωγε πάτρας τοίης κεν ρεῖα λαθοίμην
 τῆς κλέα πόλλ' ἔκει τῆλ', ἀνά πείρατα γῆς;

τῶ ρα νυ ἐν στήθεσφιν ἐμῇ κραδίη σῶ ἔρωτι
 πάλλετ' ἀγαλλομένη τοίη ἐμῇ πατρίδι·
 καὶ γε δὴ αὖ ποτ' ἐμὼ λιαρὸν δάκρυ ὅσσε δίηνε
 ναὶ μὲν ὦ πάτρα, μνωόμενόν γε σέθεν.
 Ἄλλ' ἐμπης ποθ' ἔρου κεν ἀφαυρόωτο αὐτμῇ
 εὖ γε μάλα πρόσθεν νηλεγεῖ ἐν κραδίῳ,
 εἰ μὴ ἐγείναο—τῶ ρ' ἔπλευ σὺ μάλιστ' ἐρικυδέης—
 τὸν κύκνον, ὅστ' ὄχθης ἀμφι Μέλιτος ἄσας
 κάλλιπ' ἔπειτ' ὀπίσω θαμβὸς μερόπων γενεῆσιν
 εἰσόκε δ' ἤμαρ ἔη οὔποτ' ἀπολλύμενον.

Μ. Γ. ΠΑΛΛΑΜΑΡΗ,

Μαθητὴς τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς.

(Ἐκ τῆς «Ἰωνίας.»)

ΛΥΣΕΙΣ (1)

τῶν ἐν τῷ 8ῳ Φυλλαδίῳ.

ΛΟΓΟΓΡΙΦΟΥ.

'Ανευ ὕλης ἂν ἐφίλεις, φίλημα θεῶν φιλεῖς.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ.

1ου

ΠΑΤΜΟΣ — ΑΤΜΟΣ

2ου

Τὸ Δέλτα τοῦ Νεῖλου.

ΓΡΙΦΟΥ.

Δίωκε ἐγκράτειαν.

(1) Λύσεις ἔπεμψαν ἡμῖν οἱ Κύριοι Καλ. Γλυκοπιτέρης, Α. Κ. Ξουρῆς, Π. Ν. Σπεράντσας, καὶ Δ. Πηγαδίτης.

ΑΙΝΙΓΜΑ.

Λαλῶ διὰ τοῦ πνεύματος
 Ἄκροατάς μου θέλω
 Τὴν χάραν μου διάλυτον
 Ἄμέσως τότε φεύγω.

— Ν. Σ.

ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ.

Θ Υ Ρ Α
 Υ . . .
 Ρ . . .
 Α . . .

ΛΟΓΟΓΡΙΦΟΣ.

Ν Ρ

Ο Σ — μα κ' Ἄτη κ' Ἴσις.

ΓΡΙΦΟΣ.

Φ εὐγε! Τ Κ Θ